UKRAINIAN NEWS
The only Ukrainian Weekly West of Winnipeg
10967 - 97th Street
Edmonton 17, Alta, Canada
Phone: 422 - 5708

RETURN REQUESTED

Річна передплата в Канаді — $5.00
Окреме число: 15 центів

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ
UKRAINIAN NEWS

13 ТРАВНЯ 1971
Число № 19
тижневик „УВісті" виходить щочетверга в Едмонтоні
РІК XLIII VOL. XLIII
MAY 13, 1971

ДЕМОНСТРАЦІЇ Й АРЕШТИ Й ВАШІНҐТОНІ

У Вашінґтоні відбулася велика противоєнна демонстрація, що мала на меті спаралізувати увесь рух у місті та не допустити урядників до праці в урядах. Демонстрацію підготовлювано від кількох місяців. По різних містах відбувано підготовчі збори та переводжено вправи, як робити демонстрацію, а для учасників видано окремий підручник з докладними вказівками та пляном демонстрації.

Вже в суботу, 2 травня, та в неділю, 3 травня, зачали прибувати до Вашінґтону гурти людей, переважно „гіппі" з шатрами та покривалами. Більшість з них отаборилася в парках, звідки в неділю їх поліція повикидала. В пляні демонстрантів було обсадити мости, головні шляхи та входи до урядових будинків й здержати увесь рух. Демонстранти розсідалися, або лягали на дорогах, мостах та перед будинками й не пропускали нікого. Уряд стягнув, до помочі вашінґтонській поліції, поліційну резерву та військо. Військо не брало участи в боротьбі з демонстрантами, лиш сторожило мостів та будинків. Коли поліція почала усувати демонстрантів силою, вони почали ставити опір. Поліція вжила дерев'яних палок і слізного ґазу й опір демонстрантів зломано.

Понад 100 демонстрантів потурбовано, а понад 10,000 арештовано. Заплянована на другий день демонстрація не вдалася, бо не було кому її переводити. Всіх організаторів та провідників демонстрації арештовано. Вісім судів прискореним способом переслухували демонстрантів й карали грошевими карами за порушення публічного спокою, після чого демонстранти виїздили з Вашінґтону. З великим шумом заповіджена демонстрація, яка мала спаралізувати увесь рух у Вашінґтоні закінчилася повною невдачею.

Вошінґтонський директор поліції сказав, що демонстранти вчинили тільки заколоту в місті, що „добрий зливний дощ".

„Голос Америки" збільшує передачі

Від 2 травня ц. р. „Голос Америки" передаватиме щодня другу одногодинну передачу для українських слухачів в Україні та в світі. Нова програма передається з Вашінґтону від год. 10-11-ої вечора літнього часу, що відповідає 5-6 годині ранку київського часу.

„Голос Америки" передає українські програми вже 21 рік. Зразу то були лиш півгодинні передочі, а від 1965 р. збільшено їх до одної години. Тепер їх передають від год. 9-10 ранку американського стандартного часу, тобто год. 10-11 американського літнього часу.

Первісна програма радіопередач складається з: вістей зі світу та з українського життя в ЗДА, репортажів на політичні, культурні, наукові, релігійні та господарські теми, інтерв'ю, оглядів українських видань, програму для молоді та репортажів про надзвичайні події в українському житті.

Започаткувана тепер друга програма, для слухачів в Україні, призначена для людей, що спішаться до праці, складатиметься з останніх вістей зі світу та українського життя та коротких репортажів на політичні, культурні та суспільні теми.

Нову програму можна слухати на коротких хвилях: 16, 19, 25, 31 і 49 та на середній хвилі 251.

СОВЄТСЬКИЙ РАДАР У ЗДА

В 1969 р. ізраїльські вояки сміливим нападом захопили в єгиптян найновішу радарову станцію совєтської будови. Як виявляється тепер, цю станцію Ізраїль перевіз до ЗДА, де американські фахівці випробовують її та обдумують способи, якби, на випадок потреби, можна перед нею боронитися.

ПЕНСІЇ ДЛЯ СТАРШИХ ФАРМЕРІВ

Албертський провінційний уряд звернувся до федерального міністра рільництва із пропозицією виплачувати пенсії тим, старшим фармерам, що ще не мають права до федеральної пенсії з уваги на вік (65), а яких прибуток із фарми не вистарчає на прожиток. То була би відповідна форма допомоги малим фармерам, які не хочуть позбуватися фарми, але не можуть з неї вижити. Подробиць албертського пляну не проголошено, але федеральний уряд прийняв цей проєкт не надто прихильно.

УСТУПИВ МІНІСТЕР Е. КІРАНС

Колишній міністер пошти, а тепер міністер комунікації Е. Кіранс уступив зі свого становища наслідком розходжень з прем'єром П. Трюдо відносно господарської політики уряду. Кіранс уважав, що для боротьби з безробіттям уряд повинен навіть допустити до інфляції, щоб лише дати зайняття безробітним. Прем'єр та другі міністри вважають, що інфляцію треба поборювати навіть ціною безробіття.

ПЕРЕСТЕРІҐАЮТЬ

Комішенер Ар-Сі-Ем-Пі В. Гіґґіт перестеріґає канадців перед новим типом кримінальних злочинців, що чигають на людське майно. Колись то були звичайні грабіжики, злодії чи фальшівники грошей. Сьогодні молодша ґенерація злачинців працює новими методами. Вони засновують різні корпорації та компанії, продають уділи (шери) та обіцюють великі прибутки. Відтак, при помочі підкуплених книговодів, деколи адвокатів, доводять компанії до банкрутства, втрати уділів, злочинних спекуляцій на біржі тощо. В той спосіб вони доробляються великого майна, а тисячі легковірних канадців тратять чималі гроші.

Клопоти з американським доляром

Минулого тижня на европейських біржах появилася велика кількість американських долярів, і це захитало валютчі основи в деяких европейських державах. На нараді міністрів фінансів кількох европейських держав Німеччина повідомила, що її марка не буде мати устійненої вартости у відношенні до доляра чи фунта, але буде мати вартість, яку її подадуть на біржах. Те саме заявила Голляндія.

Швайцарія та Австрія піднесли вартість своїх грошей: Швайцарія на 7%, Австрія на 5% у відношенні до доляра. Італія та Франція сказали, що вони не мають клопоту з долярами, то й вартість їх грошей залишається незмінена.

Західна Німеччина та Голляндія пішли слідом за Канадою, яка ще минулого року звільнила свій доляр від залежности від американського доляра, завдяки чому вартість канадського доляра на світових біржах пішла вгору. Очевидно, самовільна підвишка чи обнижка вартости грошей у держав, що належать до монетарного союзу держав (ЗДА, Англія, на, Італія, Швайцарія, Бельгія та Голляндія), може захитати валюту інших держав.

До того, підвишка валюти автоматично підвищує ціни на експортові продукти й багато держав перед тим бороняться. Тепер деякі европейські держави Франція, Західна Німеччина нарікають на ЗДА, що вони допустили до такого великого напливу американських долярів на европейські біржі.

Виглядає, що грошова криза незабаром промине й вартість різних валют знову устабілізується. Але, покищо, грошові спекулянти на европейських біржах доробляються чималих грошей, торгуючи захитаними валютами.

КУР'ЯЧА ПОШЕСТЬ У БР. К.

У Британській Колюмбії вибухла заразлива недуга між курми. Досі захворіло 130,000 курей. Щоб запобігти дальшому поширенню пошести, досі защіплено бл. 750,000 курей. В найближчому часі мають защепити ще дальших 700,000 курей.

Долина Фрейзер, де вибухла пошесть, вирощує 80% всіх курей Британської Колюмбії. Годівельники курей мають понад 30 мільйонів долярів річного прибутку.

Один із організаторів демонстрації в Вашінґтоні А. Гоффман з аґентом Еф-Бі-Ай в дорозі на переслухання. Ніс Гоффманові розбили в час зудару з поліцією.

“Єдність – то не одноманітність”

КОРОЛЕВА ЄЛИСАВЕТА ЗА КАНАДСЬКУ РІЗНОМАНІТНІСТЬ

„Канадська єдність — то не одноманітність. І працювати для єдности, означає бути членом спільноти, що живе на просторій, різноманітній території, має дві офіційні мови та багато різних шарів населення та культур".

«Ніхто не жадає, ані не вимагає від нових громадян Канади, щоб вони покидали свої традиції, щоб відрікалися свого минулого або щоб заперечували свою ідентичність». Таке сказала королева Єлисавета у промові, при передачі грамот канадського громадянства, новим громадянам Канади, в театрі ім. королеви Єлисавети у Ванкувері в п'ятницю, 7 травня.

„Коли хтось рішається вибрати Канаду, як країну, де він задумує жити, то він вибирає канадські вільності, канадський спосіб життя, цю країну, рівночасно він приймає усіх канадців, як співгромадян та співмешканців цієї країни, без уваги на те, яка їхня мова, який їхній король шкіри, який їхній вік, який їхній стиль життя, релігія чи походження".

Королева підтвердила багатокультурність Канади та свободу всіх канадців плекати свою мову, свою культуру та свої національні традиції.

Королева Єлисавета з князем Филипом та своєю дочкою княжною Анною побувала 10 днів у Британській Колюмбії на святкуваннях 100-річчя провінції.

Королівська родина прилетіла до Ванкуверу літаком. На летовищі привітав їх провінційний уряд Британської Колюмбії, генеральний губарнотор Р. Міченер з дружиною, федеральний прем'єр П. Трюдо з дружиною та велике число мешканців Британської Колюмбії. Після привітання королівська родина переїхала до свого яхту „Британія", що стояв у ванкуверському порті, і звідти, в окруженні канадських воєнних кораблів та приватних яхтів і моторових човнів, переїхала до столиці Британської Колюмбії — Вікторії. На летовищі у Ванкувері та у Вікторії прийняття було дуже сердечне. Королева вітала приявних, жартувала та сміялася.

В час офіційного прийняття в провінційні леґіслятурі у Вікторії королева у своїй промові, в англійській та французькій мові, знову підкреслила „різноманітність канадської суспільности".

Крім офіційних прийнять, королева та її чоловік князь Филип та дочка княжна Анна, відвідали багато місцевостей у Британській Колюмбії, відкрили святочно цілий ряд різних будов, що їх збудовано з нагоди 100-річчя, оглянули порти Британської Колюмбії побували між лісорубами та відвідали багато шкіл.

Королівські відвідини закінчилися в середу, 12 травня. Королівська родина полетіла до Лондону літаком, після сердечного прощання з представниками уряду та великим гуртом мешканців Ванкуверу на ванкуверському аеропорті.

Письменник Амальрик хворий

Російський письменник Андрей Амальрик, який гостро критикував совєтську владу і був засуджений на три роки концентраційного табору, перебуває тепер в шпиталі для туберкульознохворих у таборі. Верховний совєт СССР дістав багато листів про помилування Амальрика, про зменшення йому кари ітд., але досі без ніякого висліду. Амальрик написав, м. ін.,книжки: „Чи проіснує СССР до 1984?" та „Примусова мандрівка по Сибіру", які надруковано за кордоном. За ці книжки його й суджено „за розповсюджування фальшивих відомостей, які оклеветчують СССР".

Тепер письменник написав дружині, що в нього є загноєння в частині мозгу та, мабуть, і в хребетному стовпі. Амальрик вже хворів менінґітом, був спаралізований і був непритомний 10 днів під час транспорту з тюрми у Свердловську до концентраційного табору. Дружина письменника звернулась з проханням до Верховного совєту СССР про помилування її чоловіка та про вможливлення лікування.

Минулого року ми друкували деякі статті Амальрика в „Українських вістях".

В КУБІ ТЕЖ КРИТИКИ

Не лише СССР, але й Куба має своїх письменників та журналістів, які своїми писаннями критикують уряд. На Кубі критиків теж не люблять. Недавно кубинська поліція арештували при виїзді з Куби французького журналіста, який мав при собі рукописи кубинських письменників, у яких критиковано Ф. Кастра та його режим.

У зв'язку з тим арештовано кубинського поета Г. Падільйо, який дістав за свої поезії державну кубинську нагороду, а який мав бути автором деяких писань, що їх знайдено у французького журналіста. Журналіст і письменник сидять у тюрмі.

• **Совєтські молодечі газети** тепер вихваляють працю ресторацйних послугачів (кельнерів), бо ніхто з молоді не хоче працювати в ресторанах.

Воєнного закону не продовжено

Федеральний уряд не продовжив закону про надзвичайні заходи ухваленого для боротьби з квебекськими терористами „фронт визволення Квебеку" — ФЛК, що його важність вигасла 30 квітня. Квебекський прем'єр Р. Бураса налягав на прем'єра П. Трюдо, щоб той продовжив закон, але Трюдо порадив Бурассі, щоб Квебек поладнав цю справу в рямцях свого законодавства. Хоч прем'єр Трюдо обіцяв створити окрему парляментарно - сенатську комісію, яка зайнялася б приготуванням закону, що міг би заступити закон про надзвичайні заході, але досі тої комісії не іменовано.

Молодь утікає з дому

Парляментарна комісія для справ здоров'я та суспільної опіки стурбована великим числом молоді, віком 16-17 років, що покидає родинний дім та школу та голоситься за допомогою до суспільної опіки. Ніхто з них не має заміру вертатися ні до школи, ні до батьківського дому, ані шукати праці.

З них ніхто досі й так не працював. Вони стають тягарем для канадської суспільности, яка мусить їх удержувати та виплачувати їм допомогу.

Керівник відділу допомог у федеральному уряді Р. Сплейн заявив, що то справа провінцій устійнити приписи й норми, відповідно до яких згадана молодь може діставати допомогу. Досі цих справ не унормовано й парляментарна комісія запропонувала, щоб відбути конференцію провінційних міністрів із федеральним урядом й ту спразу відповідно в нормувати.

ПОМИНКИ НА ЦВИНТАРЯХ В ЕДМОНТОНІ

Поминки на католицькому цвинтарі св. Иоакима будуть в неділю, 30 травня, о год. 2-ій пополудні.

Поминки на українському цвинтарі св. Михаїла відбудуться в неділю, 6 червня, о год. 2-ій пополудні.

Короткі вістки

• **Від 1965 р. едмонтонська** міська рада переводить студії, як уліпшити едмонтонську систему транспорту осіб. Досі видали на студії понад 5 мільйонів долярів.

• **Приватна компанія** «Ню Вест Девелопмент» у Калґарі будує коштом 100 мільйонів долярів на 800 акрах 3,500 житлових домів, для одної й більше родин, школи, крамниці та штучне озеро.

• **У Британській Колюмбії** цього року зареєстровано 4,523 аґентів продажу нерухомостей („ріл естейт"), два рази стільки, що в 1962 р. Від того часу в Британській Колюмбії населення зросло лише на 25%.

• **Минулого року саскачеванський** мішанець (метис) В. Робертсон застрілив двох членів Ар-Сі-Ем-Пі. Кількамісячні розшуки не дали ніякого висліду. Тепер знайдено зовсім зігниле тіло вбивника недалеко його хати. Він, мабуть, учинив самогубство.

• **Індіяни на острові Кваґра**, 150 миль на північний захід від Вікторії, Бр. К. створили перший у Канаді індіянський муніципалітет.

• **Канадська федерація для** справ громадянства звернулася до федерального уряду з домаганням, щоб уряд не давав дозволів на в'їзд до Канади різним „підривним елементам", головно громадянам комуністичниц країн.

• **У Монреалі відкрито** виставку совєтських фортепіянів та інших музичних інструментів, різних апаратів для навчання фізики, мисливської зброї, дитячих забавок і. тд. Виставка триватиме два тижні.

• **У Квебеку незабаром** розпічнеться будова найпотужнішої електрівні в північній Америці. Кошти будови перевищать 6 мільярдів долярів. При будові працюватиме 140,000 осіб протягом 10 років.

• **В містечку Гавксбирі**, Онт., з вантажного вагона на станції виходив отруйний амонієвий ґаз. 150 осіб треба було забрати до шпиталю, а 3,000 із 9,000 мешканців евакуйовано, щоб їх захоронити перед ґазом.

• **Американський президент** ЗДА Р. Ніксон дозволив робити торговельні умови з комуністичним Китаєм в американських долярах, що значно влегшить торгівлю між обома країнами.

• **В рямцях реорганізації** системи залізниць у ЗДА, новостворена державна корпорація має замір зменшити число поїздів на половину до 184, які обслуговатимуть 114 важніших міст. Поїзди будуть значно змодернізовані.

• **ЗДА мають 154 державні** ліси, в 40 стейтах, що займають разом площу 183 мільйони акрів землі. В 1970 р. з державних лісів продано 14 мільярдів квадратових стіп дощок.

• **В ЗДА вмирає щороку** понад пів мільйона осіб на сердцеву недугу, що є наслідком звапніння жил, які допроваджують кров до серця. Тепер лікарі перещеплюють жили із ніг в околицю серця і в той спосіб лікують хворих.

• **Після 81 років**, в Англії перестала виходити щоденна газета малого формату „Дейлі Скеч". В Англії ще є 10 загальнонаціональних щоденних газет.

• **Від 1965 р. в Південному** В'єтнамі згинуло понад 325,000 цивільних осіб, а понад 700,000 було поранених. Тепер там є бл. шість мільйонів осіб — утікачів, що залишили свої доми й живуть або в таборах, або в інших місцевостях.

• **В португальській колонії** Анґолі, в Африці в квітні військо вбило 138 терористів. У боях з ними згинуло 16 португальських вояків.

• **Чехо-словацький секретар** комуністичної партії Г. Гусак сказав, що кол. секретар А. Дубчек працює в адміністрації лісів і „має досить грошей на прожиток". Були поголоски, що Дубчек працював робітником ґаражу.

• **Російський письменник** А. Солженіцин написав новий роман п.з. „Серпень 1914 р.". Солженіцин, який недавно дістав нагороду Нобеля, написав, що хоче друкувати свій роман у СССР, але навряд чи совєтський уряд дозволить на це.

• **Пакістанський військовий** суд засудив на кару смерти водія вантажного автомобіля 33-річного Ф. Могаммада за те, що на летовищі в Карачі вантажним автом забив польського віцеміністра З. Вольняка та трьох пакістанців.

• **Ливанська комунізуюча** газета „Аль-Кіфа" написала, що комуністичний Китай хоче вести переговори з ЗДА в справі повернення Тайвані (Формози) до Китаю. На формозі є тепер китайський націоналістичний уряд Чан Кай-ші.

Українські Похоронні Заведення в Алберті

В годині смутку по втраті дорогої особи в родині, приятеля чи знайомого, звертайтесь за сумлінною і ввічливою обслугою в похороненню, бальзамованню і в закупленню домовини та нагробних хрестів до:

Park Memorial Funeral Directors

9709 - 111 Ave., Phones: 422-2331 & 424-1633, Edmonton

Відділи в таких містах Алберти:
Vegreville, Phone 2011 — Lamont, Phone 53 — Smoky Lake
Myrnam — Vilna — Mayerthorpe — Wildwood

В. М. СМОЛИК, управитель

ROYALITE

Направа авт і троків — Перевірка моторів
Продаж високоякісної газоліни та оливи до авт.

Artic Service Station Ltd.
12608 Fort Road Edmonton, Alta. Ph. 476-2212
Власник і керівник: Маріян Страшок

JACK STRONG PHARMACY
& CAMERA SHOP
10402 - 82 Ave. — Edmonton, Alta — Ph.: 439-2844
Відкрита щодня від год. 9-ої ранку до год. 9:30 ночі
В неділі і свята від год. 11-ої ранку до год. 9-ої ночі

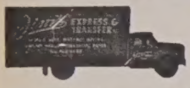

МІСЦЕВІ Й ЗАМІСЦЕВІ ПЕРЕВОЗИ.
Перевози за контрактом — комерційні ціни.

Jim's Express & Transfer Ltd.
Phone: 422-6669.

ХІРОПРАКТОР

Д-Р ВІКТОР БАЙРАК
(хіропрактор)
Dr. V. A. Bayrock
СПЕЦІЯЛІСТ ВІД ХРЕБТА, КОСТЕЙ І НЕРВОВИХ НЕДУГ, ЩО ЧАСТО СПРИЧИНЯЮТЬ БОЛІ В ЦІЛІМ ТІЛІ ТА ГОЛОВІ
9617 - 111th Ave., Edmonton, Alta.
X-Ray ТЕЛ.: офісу 422-7656 дому 479-3480

Вже Скоро
26 Червня (June)
Лиш за $1.00 можете виграти
Один з
5 АВТОМОБІЛІВ

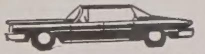

2 Buick Lesabres and 3 Pontiac Parisiennes

в епархіяльній оселі над озером Вобман.
Чеки чи грошові перекази за квитки треба виставляти на:

UKRAINIAN CATHOLIC DIOCESAN RECREATION BRANCH
P.O. Box 6330 — Postal Station C
Edmonton 20, Alberta

Please send me .... tickets at $1 per ticket on the 1971 Car Raffle.
Enclosed is my remittance (either cheque or money order).
Name ....
Address ....
....
Telephone ....

This sweepstake is conducted by the Ukrainian Catholic Diocesan Recreation Branch under the authority of the Government of the Province of Alberta.

AUDIOTONE
THIBODEAU HEARING AID CENTRE (1968) Ltd.
John ROBERTS
10055 Jasper Ave., Edmonton
Ph.: 424-5975 Res. 484-2562

Дрібні оголошення

● PARIS FUR CO., 10343 - 80 Ave., EDMONTON, Alberta
Подрібна та гуртова продаж. Нові футра і вживані. Направляємо, перерабляємо, переховуємо на зиму.

—o—

● ДО ВИНАЙМУ ДІМ З двома спальнями. Надається найкраще для старшого подружжя.
Зацікавлених просимо телефонувати на 422-1458.
Адреса: 10110 - 96 вул.

—o—

● Пошукую сестру Анну Чайківську-Рибак, брата Льва (Леона) Чайківського та шваґра Норберта Рибака з Монастирськ. До війни вони жили поблизу Кракова.

Хто знав би про них, прошу написати на адресу: M.S. P.O. Box 442, Edmonton 15, Alberta, Canada.

—o—

● До винайму мешкання на першій підлозі для старших людей, або для молодих з одною дитиною, або двоїма дітьми. Напроти катедральної церкви св. Йосафата.

VICTORIA REAL ESTATE
10824 - 97 St. Edmonton
Tel.: 422-0770

—o—

● Готель-мотель в Давсон Крік, Бр. К. на продаж. Готель з добрим іменем, має 30 спалень та мешкань („світів"). Осібно при голі „лоббі" — мешкання для господарів. Готель може провадити сама родина з незначою найманою допомогою.

За ближчими інформаціями пишіть по англійськи або по українськи на адресу:
917 - 102 Ave.
DAWSON CREEK, B.C.

—o—

● Пошукаємо сторожа. Управа Епархіяльної оселі при озері Вобман (Фалліс) пошукує сторожа на оселю.
За інформаціями просимо дзвонити на тел. ч.: 474-3736 або писати
Iwan Serafyn
11239 - 54 St., Edmonton

—o—

BROKEN OAT ROLLER SHAFTS

M-F Front Spindle Threads, Broken spindles, Splines, inc. J-D Crankshaft; Heads, Blocks, Axles, Threads, Housings; Lawn Mower crankshafts straightened, Straighten anything! Our jobs stand up!
You name it, we'll fix it for you, save you big money.

SYMONS METALWORKERS
Rocanville, Saskatchewen
Since 1923

· **В Лос Анджелес** молодь влаштувала фестиваль у день Великодня. Кілька хлопців кинулися на поліцію, яка вдержувала порядок, й побили поліцістів камінням. У вислідi дві особи вбито, а 142 арештовано.

· **Турецьке** військове командування звільнило зі служби понад 300 нижчих старшин, які підготовляли державний переворот та хотіли встановити скрайно соціялістичний уряд.

EDMONTON'S LARGEST ASSORTMENT OF NOVELTY TEXTILES
"Fabric by the Yard — Remants by the Pound"
TEXTILE Discount Centre
10012 - 101 A Ave.
Edmonton, Alberta

ДЕНТИСТИЧНІ ЛЯБОРАТРІЇ

Wasson Denture Clinic
10154 - 103 Street
Phone 422-4718
Certified Dental Mechanic

Burton Denture Clinic
Certitied Dental Mechanics
10279 - 101 St., Edmonton
Ph. 422-3235

ДЕНТИСТИ

Тел. офісу: 422-2411
дому: 488-2350
Dr. B. N. SHLAIN
ДЕНТИСТ
428 Tegler Building
Edmonton, Alta.

Д-р А. С. НАЙ
ДЕНТИСТ
520 Tegler Bldg.
Edmonton, Alberta.
Office Phone: 422-8553

ОКУЛІСТИ — ОПТОМЕТРИСТИ

Drs. Kozak, Church, Craig and Hunter
OPTOMETRISTS
790 Avord Tower, 2002 Victoria Ave.
Regina — Sask.
Phones: LA 3-6009 LA 2-4347 LA 2-6024

Dr. J. D. Tchir
ОКУЛІСТ
401 Теглер Блдг.
101 Стріт і 102 Авеню
Едмонтон
Тел.: 422-2856
В Форт Саскачеван кожної середи.
Тел.: 543-3464

Д-р Левко Г. Фарина
окуліст-оптометрист
522 Tegler Building
Edmonton, Alta.
Телефон: 422-8631
Екзамінує очі — — Припасовує окуляри

Річна передплата "УВ" – тільки $5.00

Д-р ПЕТРО СТАРКО
Д-р Йосиф СТАРКО
Д-р ІЛЛЯ СТАРКО
ОКУЛІСТИ
230 Tegler Bldg., Edmonton
Phone: 422-1248

Д-р Мирон Старко
Спеціяліст — оператор носа і залози (glands).
від глухоти, недуг горла, дихTonsils, adenoids, сайнисис ниці і кормового проводу
225 Professional Bldg.,
10830 Jasper Ave., Edmonton
Тел.: офісу 424-4773
дому 482-2217

КОЛЯДА ПЛАСТОВОЇ СТАНЦІЇ В 1970-1971 РОЦІ ПОПРАВКИ

В звіті з коляди Пластової Станції в Едмонтоні, через недогляд, вкралися деякі похибки, які тут виправляємо. Має бути: по $25.00: Л. Байрак; по$20.00: Н. Юсипчук; по $10.00: Т. Войтів; по $5.00: А. Кучерова, М. Тхорик, Р. Осташевський, С. Вовк, В. Сопронюк, М. Янда; по $2.00: М. Миронюк.

Canadian Denture Clinic
Certified Dental Mechanic
109 Baltzan Building
10156 - 101 Street
EDMONTON, Alberta
Phone: 422-8639
(гарантований дентистичний механік)

AARON DENTURE CLINIC
Затверджений дентистичний механік
10816 - 82 Аве.,
Полудневий Едмонтон
Bus. 432-7035 Res. 434-0493

ТЕПЕР В ЕДМОНТОНІ ВОНА ОДИНОКА
Midwest Academy
ПРОПОНУЄ ВИШКІЛ У МОДЕРНОМУ ЗВАННІ
KEY PUNCH OPERATOR
Ви можете дістати звання кваліфікованого KEY PUNCH OPERATOR завдяки нашому основному вишколі на наших машинах найновішої конструкції в нашій новій школі.
Для провірного іспиту та за порадами телефонуйте: 423-2296
222 Tegler Building,
Edmonton 15, Alberta

Посилаю ——— на передплату "Українських Вістей"

UKRAINIAN NEWS, 10967 - 97 St., Edmonton 17, Alta

Ім'я і прізвище ....
Адреса ....
....
(Подати в англійській мові)

ЗМІНА АДРЕСИ

10 ЦЕНТІВ

Коли змінюєте місце свого перебування, виповніть цю картку, витніть та негайно перешліть на адресу Адміністрації "У.В.":
UKRAINIAN NEWS, 10967 - 97 St., Edmonton 17, Alta

Ім'я і ....
стара адреса: ....
....
Ім'я і ....
....
нова адреса: ....
(Адресу писати по-англійськи)

ЛІКАРІ — ЕДМОНТОН

Д-р І. Смульський
Лікар і хірург
303 Professional Bldg.
10830 Jasper Ave.
Phone Office: 424-1814
for appointment

Д-р М. Снігурович
Лікар і оператор
3829 118 Ave.,
Едмонтон, Алберта
Phone Office: 479-3318
Res.: 479-4443

Д-р В. А. Шандро
Оператор, спеціяліст ниркових недуг та залози (Простейт гленд), що регулює моч
Член Королівської Комісії Хірургів
Тел. офісу: 488-9797
дому: 439-2408
116 St. & 100 Ave.,
214 Le Marchand Bldg.,
EDMONTON, Alta.

Д-р Г. Стефаник
F.R.C.P.(C)
Лікар - спеціяліст внутрішньої медицини і кормової системи
215 ACADEMY PLACE
11520 - 100 Ave.
EDMONTON 14, Alberta
Phone Office: 482-4744
Res.: 484-3821

Д-р Н. Д. Голубіцький
PHYSICIAN & SURGEON
603 TEGLER BLDG.
Phone: 422-4543
Res.: Ph.: 452-2907

Shirley Potter Costumes
Винаймаємо для молодої цілий весільний стрій. Весільні сукенки, вельони та прикраси на голову. Теж сукенки для дружок, дівчат, що несуть квіти та для матері молодої.
10130 - 104 Street
EDMONTON, ALTA
Tel.: 429-1556

Lincoln Hotel
COMFORTABLE ROOMS
Dining Lounge & Restaurant
10266 - 102 St., Ph.: 424-6112
Edmonton, Alberta

Specialist
Automatic, Standard, Truck and Rear Ends.
Guaranteed — Lowest Prices
CLIFFS TRANSMISSION LTD.
10635 - 95 St. Edmonton
Phone 424-4401

One HOUR "MARTINIZING." CERTIFIED
THE MOST IN DRY CLEANING
НАЙКРАЩЕ МІСЦЕ ДЛЯ ЧИЩЕННЯ ОДЯГУ
7931 - 104 Street
Edmonton Tel. 433-5577

SAVE $$$$
JASPER AUTO PARTS
Edmonton
SAVE UP TO 50%
Guaranteet Parts for ALL CARS & TRUCKS
PHONE: 599-6621
Mailing Address:
Box 262, St. Albert, Alta

Найбільший склад матеріялів для будови та направи ВОДОТЯГІВ та ОГРІВАННЯ в місті
PLUMBING VILLAGE
DO IT YOURSELF PLUMBING & HEATING CENTRE
8025 - 104 St., EDMONTON, Alta. For Service Ph.: 433-3124

Repaired — Rebuilt — Adjustments — Free Inspection
PAY-LESS
AUTOMATIC TRANSMSIISONS
13208 FORT ROAD
Satisfaction Guaranteed
Phones: 476-4777 — 475-1618 Edmonton

MARKET TIRE RETREADING LTD.

Tony YUSAK

Walter RUPTASH

ЗАХОДІТЬ ДО НАС ЗА ВСІМИ ВАШИМИ КОЛЕСАМИ ДО АВТОМОБІЛІВ ДЛЯ ВАШИХ ПОСЛУГ ДВА ПРИМІЩЕННЯ:

PASSENGER, TRUCK & FARM TRACTOR
Belt Splicing — Wheel Balance — Wheel Alignment
— COMPLETE BRAKE JOBS —

106 стріт і 104 авеню ТЕЛ.:422-1415
158 стріт і 111 авеню ТЕЛ.: 489-7001

KELLY SPRINGFIELD — UNIROYAL — MICHELIN

USE YOUR CHARGEX CARD

ГРУПОВІ ПОЇЗДКИ В УКРАЇНУ - прямо з Едмонтону від $867

Astro Travel Service
10019 - 103 AVE.
TEL. 423-2351
CENTENNIAL BUILDING
EDMONTON, ALBERTA
Іван ДОРОСЕВИЧ
Байрон МЕТЕСОН

ПОДАЄМО СПИСОК МІСТ В УКРАЇНІ, ЯКІ МОЖНА ВІДВІДУВАТИ ВСІМ ПОДОРОЖУЮЧИМ ТУРИСТАМ ОКРЕМО
— Вінниця — Одеса — Ужгород — Донецьк —
— Полтава — Харків — Запоріжжя — Рівне —
— Херсон — Київ — Симферопіль — Львів —
— Чернівці — Тернопіль — Ялта —

ПОБУТ В УКРАЇНІ — 19 ДНІВ.

Черкаси, Канів, Кременчук можна відвідати пароплавом по Дніпрі, Севастопіль з Ялти по Чорному морю, але у тих містах немає можливостей для нічлігів.

ЗАМІСТЬ ПАТРІЯРХІЇ, ПРОПОНУЮТЬ НАМ

Реорганізовану єпископську конференцію

Кардинал Максиміліян Фюрстенберґ, керівник ватиканської конгрегації Східних Церков, повідомив Блаженнішого Йосифа, верховного архиєпископа Української Католицької Церкви, митрополитів та єпископів, що їхне прохання, подане папі Павлові VI, у справі створення патріярхії не може бути прийняте, «не зважаючи на прихильне ставлення».

Папа Павло VI пропонує реорганізувати «на нових базах» єпископську конференцію наших ієрархів. Головою конференції має бути Блаженніший Йосиф.

Рішення це зроблене 4 квітня 1970 р. Лист кардинала Фюрстенберґа написаний 10 квітня 1970. Копії одержали всі наші єпископи.

Перше повідомлення про те, що прохання про створення української патріярхії відкинуто, було подане щойно минулого місяця у великодньому посланні українських католицьких владик Канади. Після цього газета «Свобода» (27 квітня) опублікувала оригінальний (італійський) текст листа кардинала Фюрстенберґа з українським перекладом. Текст документу «Свобода» одержала «з мирянських джерел».

Текст листа

У перекладі, який був уміщений у «Свободі» і який уже передрукували інші газети, є деякі неточності. Наш переклад зроблений наново з оригінального тексту:

«Священна конгрегація Східних Церков:

Ваша Еміненціє, 28 жовтня минулого року Святішому Отцеві подано письмо з датою 4 жовтня, за піднисом Вашої Еміненції і багатьох українських ієрархів, у якому є прохання створити українську патріярхію: Київсько-галицьку.

Як цього вимагала важливість справи, яка саме з уваги на свою вагу належить до виключної компетенції Вселенського собору або Вселенського архиєрея (соборний декрет «Східні Церкви», стаття 11), Апостольський престіл протягом усіх цих місяців присвятив якнайуважливішу й постійну дбайливість для вивчення поодиноких аргументів, поданих у вищезгаданому документі.

Після ґрунтовних консультацій, що, згідно з високими (папи) вказівками, відбувалися більше разів між різними органами Курії, що їх це питання заторкує, вислід розгляду з канонічної, екуменічної і пасторальної точки зору був поданий на високе обміркування й осуд Святішому Отцеві.

Святіший Отець прийняв особисто цю справу зі щирою увагою і 4 квітня дав мені доручення подати Вашій Еміненції, в Його імені і за Його апробатою, остаточне рішення.

Виконуючи почесне доручення, уважаю своїм обов'язком довести до відома Вашої Еміненції, що після уважного розгляненння всіх аспектів цього складного питання, головно мотивів канонічного порядку, прагнення до створення української Київсько-галицької патріярхії, не зважаючи на прихильне ставлення, не здасться здійсненним; тому не можна прийняти прохання створити цю патріярхію.

Виключивши, отже, встановлення патріярхії і вслід за цим можливість створити патріярший синод, однак бажаючи якнайвідповідніше вийти назустріч потребам Української Католицької Церкви, Святіший Отець водночас запропонував дбайливо реорганізувати на нових базах українську єпископську конференцію, в якій пост голови Він бажав би дати Вашій Еміненції.

Святіший Отець уважає, що така конференція, в якій відбивається богословський принцип колегіяльности, залишається більш відповідним організмом для братньої співпраці українських католицьких ієрархів з уваги на їхні окремі душпастирські обов'язки, для добра всіх українських вірних, що доручені їхній опіці.

Я зовсім упевнений у тому, що Ви, Еміненціє, якого відданість і пошана до Святішого Отця добре відомі, у Його рішенні зволите бачити наглядну ознаку дбайливости, яку Він має супроти Української Католицької Церкви та її ієрархів, яким — також з почесного доручення Святішого Отця — висилаю копію цього листа.

Користуюся цією нагодою, щоб висловити глибоку пошану.

Вашій Еміненції відданий у Господі кард. М. де Фюрстенберґ.

10 квітня 1970».

Specialists in Wedding Invitations
PHOTOGRAPHS — FLOWERS — CAKES — BRIDES BOOKS
CAR DECORATIONS — CARDS — GIFT WRAP
BUSINESS AND SOCIAL STATIONERY
10420 JASPER AVE. PHONE 429-5060

BAYDALA Drug Stores
- Parkade (Cor. 103 St. & Jasper Ave.)
- Avord Arms (Avord Arms Bldg.)
- Northgate Professional Bldg. (12948 - 97 St.)

Specializing in Wigs — Radios — Prescriptions
"OPEN TILL MIDNIGHT ALWAYS"

АСЕКУРУЄМО
Авта, будинки, хатні речі, бизнеси, від вогню, грабежі, особисту відповідальність (liabilities), морґеджові довги, рівнож асекурації: життева хворобова, від випадку та шпитальна.
10% знижки
на будинки, хатні речі й особисту відповідальність (liabilities)
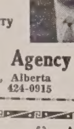
Cwikilewycz Insurance Agency
10960 - 75 Ave. Edmonton, Alberta
Tel.: 433-7629 — 424-0915

Пачки до Европи й Азії
Найстарша висилкова фірма на західну Канаду, яка висилає найкращої якости матеріяли англійського виробництва і готові речі всякого роду.
Також приймаємо речі, куплені в Канаді, за котрі мусимо брати всі оплати, що нам наложені.
Оплата за висилку пачки з Англії 11.75 дол. без різниці, чи пачка коштує 40.00 дол. чи 300.00 дол.
М. Лаврин
Overseas European Trading Co.
TEL.: 424-6860 10531 - 97 Street
EDMONTON 16, Alberta

Український вечір в німецькому ресторані!
КОЖНОГО ЧЕТВЕРГА, від 8-ої години вечора в ресторані „Гофбройгавс" будуть подавати українські страви.
Того вечора в ресторані українська оркестра буде приграватиукраїнські мелодії, а ансамбль українського танцю „КОБЗАР" буде танцювати українські танці.
Очевидно, що, на бажання, можна буде дістати і всі німецькі та канадські страви, що їх ресторан подає щодня.
HOFBRÄUHAUS
Tel.: 422-1742
10209 - 97 St., Edmonton

Blue and White
Attractions Limited
Presents

НЕБУДЕННА СЕНЗАЦІЯ!
70 ТАНЦЮРИСТІВ, СПІВАКІВ ТА МУЗИКАНТІВ, ЩО ЗАПИРАЮТЬ ВІДДИХ.
Грузинський ансамбль пісні й танку
Сензаційний виступ, повний радости та захоплення для цілої родини.
В ЮВІЛЕЙНІЙ АВДИТОРІЇ В ЕДМОНТОНІ
8 і 9 червня в год. 8:30 вечора
В ЮВІЛЕЙНІЙ АВДИТОРІЇ В КЕЛҐАРІ
10 червня в год. 8:30 вечора

Відкидають касаційну скаргу Мороза

«У НАС Є АПАРАТ НАСИЛЬСТВА», КАЖЕ ПРОКУРОР

Верховний суд УССР відкинув скаргу адвоката Валентина Мороза. «У нас для оборони від таких (як Мороз) є апарат насильства», сказав зухвало прокурор по-російському.

Мороз має відбути дев'ять років ув'язнення і п'ять років заслання.

Поширюваний в Україні, захалявний «Український вісник» приносить інформацію про суд у Києві:

«У верховному суді УССР в Києві справа Валентина Мороза розглядалася 24-го грудня 1970 року. Відомо, що В. Мороз касаційної скарги по суті вироку до верховного суду не подавав, а тільки протест проти незаконного закритого суду і вимогу ще раз відкрито розглядати справу.

Касаційну скаргу по суті подавав адвокат засудженого Коган, вимагаючи звільнення Мороза або хоча б перекваліфікації звинувачення на ст. 187-1 КК УССР.

Декількох киян, що прийшли до верховного суду на слухання касації, до залі не пустили, заявивши, що справа слухається закрито. У коридорі, перед початком суду, критик І. Дзюба, мовознавець З. Франко та лікар М. Плахотнюк звернулися до прокуратора республіки Глуха.

На запитання, чому судили Мороза закритим судом, прокурор відповів, що на суді розглядалися державні таємниці, а саме канали, якими Мороз передавав свої статті за кордон, а цього, мовляв, не можна говорити при публіці.

Це — свідома брехня. Мороз нічого не передавав за кордон, на слідстві й на суді про це не йшлося і ніякі „канали" там не досліджувалися.

Коли ж лікар Плахотнюк запитав, чому ж у такому разі зі закритим судом судили у 1966 році його знайомого, студента медінституту Я. Геврича, адже Геврич нічого сам не писав і ні про які канали мова не йшла, прокурор не знайшов що відповісти.

На заяви І. Дзюби, М. Плахотнюка та З. Франко про неймовірну жорстокість вироку прокурор республіки сказав таке: «А если он меня хочет уничтожить, на горло наступает, то я должен с ним церемониться! У нас для защиты от таких существует аппарат насилия».

На це йому відповіли реплікою, що якщо так думати, то за такі безневинні статті, як «Хроніка опору», треба не те що 14 років давати, а навіть розстрілювати... Прокурор заявив також, що вимагатиме залишити вирок у силі, бо це потрібно для науки інших.

Від слів З. Франко, що громадськість змушена буде звертатися до ООН, прокурор іронічно відмахнувся: звертайтеся, мовляв, на здоров'я.

Прокурор „суверенної" республіки спочатку намагався говорити українською мовою, але це йому було дуже важко, і він перейшов на російську.

Верховний суд залишив вирок Івано-Франківського облсуду (обласного суду) без змін. У січні 1971 року Валентина Мороза відправлено етапом у Володимирську в'язницю, де в умовах суворої ізоляції його триматимуть перших шість років».

Мюнхенський журнал «Сучасність», що одержав нове число «Українського вісника», інформує, що в «захалявній» публікації вміщені також матеріяли з приводу трагічної смерти Алли Горської, репортаж про суд над В. Морозом, що відбувався з кінцем листопада 1970 року в Івано-Франківському, разом із текстами численних протестів проти його засуду, поданих відомими діячами літератури і мистецтва, як також хроніка таких же протестів на еміграції, зокрема в ЗДА і в Канаді.

У другій частині цього ж числа «УВісника» надруковані статті, вірші і виступи з приводу роковин смерти В. Симоненка, вірш С. Караванського із Володимирської тюрми з 1970 року. Далі йде хроніка арештів та репресій і продовження списка політичних в'язнів.

14 днів в Україні

(закінчення з 2 стор.)

кви. Купую листівки та різні брошури. Пішки йду далі. Зайшов до парку і сів відпочити. Почуття самотности мучить більше, ніж спека. Нікого тут не знаю. Бачу в парку ресторан. Іду туди. Як усюди, так і тут треба стояти в черзі. Найбільше купують борщ. І я дуже люблю борщ. Але тут продавали не теплий, а зовсім холодний.

Вернувшися до готелю і повечерявши там, я пішов оглядати парк культури. Сюди залюбки йдуть усі «трудящі». Кому ж не милі каруселі, різні гри, великий екран телевізії? Тільки освітлення всього парку досить мізерне.

Ніде й ніколи турист не може забути, що не приїхав він у вільну країну. По моїм огдязі мене і серед юрби зразу пізнають, що я турист. Спиняють, чи не продав би я що. А як нема нічого на продаж, то принаймні продайте доляра за рублі. Офіційно рубель коштує більше, ніж доляр американський. Але це офіційно.

Подивився я трохи на великий екран, як дивилися всі трудящі. Потім сказав собі: а чому б не спробувати каруселі? Каруселя велика. Але ця їзда не понесла мене в далеке дитинство. Я вже старий, а сідаки в каруселі, хоч трохи молодшого віку, були з досить непевними ногами. Я почувався більш-менш так, як на совєтському літаку, що віз мене з Відня.

Люди в парку культури купують морозиво, мінеральну воду. Гурт вояків, які хильнули не мінеральної води, почали пияцьку сварку. Навколо них велике коло цікавих. Ждуть, чи нарешті буде бійка.

Я пустився в дорогу. Пробував купити морозиво. Дарма. Черга довжелезна. Краще йти до готелю та виспатися.

«СТОЯТИ НА ЗАСАДАХ ПОСТАНОВ СИНОДУ 1969»

Громадське віче у Ванкувері

Заходом місцевої Ради організацій за патріярший устрій Української Католицької Церкви відбулося в українській католицькій авдиторії у Ванкувері ширше громадське віче, на якому спеціяльно запрошений промовець, гість з Едмонтону п. Р. Осташевський виголосив глибоку змістовну доповідь про сьогочасне становище Української Католицької Церкви як на рідних землях, так і поза межами Батьківщини.

Громадські збори з участю парафіян Ванкуверу, Річмонду, Ню Вестмінстеру і Суррей відкрив голова місцевої Ради організацій за патріярший устрій п. В. Климко.

Доповідач п. Осташевський, виходячи з певних історичних порівнянь, узятих з давноминулого нашої Церкви, а також з рішень останнього Вселенського собору, передусім декрету про Східні Церкви, доказав, що, силою логіки подій, Божої і людської справедливости, терпінь і мучеництва нашої Церкви на рідних землях, уже остаточно назрів той історичний момент, коли Українська Католицька Церква повинна зайняти в побудові Вселенської Католицької Церкви своє особливіше місце як помісна Церква, завершена своїм власним патріяршим устроєм на чолі з ісповідником віри, верховним архиєпископом і кардиналом Й. Сліпим.

Фактично й юридично, сказав п. Осташевський, Українська Католицька Церква є помісною, бо її помісність була проголошена під час архиєпископського синоду в жовтні 1969 р., що був скликаний законно, згідно з декретом про Східні Церкви. Його постанови для нас зобов'язуючі. Під сучасну історичну хвилину помісність нашої Церкви визначається релігійно-церковною єдністю, а не територіяльним поселенням. Вірні Української Католицької Церкви нетерпеливо очікують остаточного затвердження помісности і її завершення патріяршим устроєм.

На жаль, на перешкоді для визначення помісности стоять деякі визначні особи в конґреґації Східних Церков, а також деякі політичні чинники, передусім намагання безбожницької Москви не допустити до патріярхату нашої Церкви.

Звідси випливають наші завдання рятувати нашу Церкву від загибелі. Мусимо стояти твердо і непохитно на засадах постанов правосильного синоду наших владик з 1969 р. і згідно з ними поступати в нашому церковному житті. Обов'язком усіх нас є підтримувати морально і матеріяльно працю нашого первоієрарха, а також по всіх місцевостях нашого поселення творити Ради організацій за патріярший устрій Української Католицької Церкви. А передусім прагнути до одности думки й дії в середині нашої Церкви, бо це є запорукою її сили й дальшого розвитку.

Після знаменитої доповіді була речева дискусія, в якій слово брали М. Татарнюк, А. Данилів, М. Коцюк, І. Станько, О. Гайдимовська та М. Заяць. На запити п. Осташевський давав вичерпні відповіді.

У резолюціях, ухвалених на зібранні:

— висловлюється підтримка рішення IV архиєпископського синоду;

— Святішому Отцеві, з висловами синівської відданости, подається прохання дати доручення у справі швидкого здійснення рішень синоду;

— засуджується схильність деяких ватиканських кіл нехтувати правами Української Церкви в ім'я перекрученого екуменізму;

— подається прохання призначити українського єпископа в Польщі;

— висловлюється подив і солідарність з Владикою Величковським та всією страждальною Церквою в Україні;

— підтримується плян створити патріярший фонд.

Резолюції випрацювала окрема комісія. Їх зредагував п. Ів. Станько

Громадянство Ванкуверу й околиці повинно бути вдячне голові місцевої Ради організацій за патріярший устрій п. В. Климкові, що вклав чимало праці для вмілого організування і проведення громадського віча, що увінчалося високим моральним успіхом, інформуючи ширший загал наших вірних про важливі справи нашого церковного життя.

М. Татарнюк

Вісті з Едмонтону

На пошану пам'яті Василя Стефаника

(мх) У сторіччя народження В. Стефаника, як і Лесі Українки, українці в цілому світі вшановують їхню літературну творчість концертами, літературними вечорами, новими виданнями їхніх творів та перекладами на чужі мови, бож обоє — неперевершені майстри слова.

«Стефаник, як автор, ніде не показує свого хвилювання, але написані його рукою рядки захоплюють читача своїм рухом, своєю елементарною силою, діють своїм прихованим, затаєним ліризмом. Серце поетове б'ється в один тон з великими гуртовим серцем відтвореного села».

«Стефаник примушує розповідати своїх героїв те, що точить кров із його серця, їх найвласнішими словами»...

«Не оповідати про щось, але безпосередньо його малювати через мову, думки людини, подавати почування людини через діло, як у драмі — ось нові кличі у літературній теорії, що їх переводить Стефаник».

«Його діялоги та монологи доведені до високої досконалости та ляпідарности. Зовнішні описи у нього обмежуються кількома сильними штрихами, що скоріше накидають, ніж творять тон (тло) оповідання».

«Драматизм його манери доходить свого апогею в останніх відомих нам оповіданнях «Вона-земля» і «Сини».

Таку блискучу характеристику творчости Стефаника подав Микола Зеров, «До джерел», 1943, стор. 204-5.

Відтворити драматичні розмови героїв творів Стефаника, ще до того — одному виконавцеві, це, здавалось би, непосильне завдання. Проте відомий рецитатор Роман Осташевський своїм мистецьким читанням у неділю, 9 травня, в залі філії УНО, тримав повних дві години численних слухачів не тільки в напруженні, але і справив їм правдиву насолоду.

Хто мав нагоду слухати читання творів В. Стефаника Романом Осташевським кілька років тому і ось тепер, минулої неділі, погодиться, що він поглибив і розвинув свій хист мистецького читання. Не попадає так часто в трагічно-драматичний тон, зате вміє відтворити до нюансів повний реєстр тонів хвилювань душі Стефаникових героїв, від ліризму до трагізму, підкреслюючи і наголошуючи їх там, де треба, і тоді, коли слід.

Рецитатор відтворив по-мистецьки «Моє слово» і «Камінний хрест»; прочитав теж уривки спогадів Б. Лепкого про Стефаника. У другій частині були «Марія» і «Сини» під настроєву музику (в перерві між читанням згаданих творів).

Син великого письменника Юрій обмежився до біографічних моментів, тісно сплетених з творчістю Стефаника, підкреслюючи, що офіційна цензура в Україні і досі викреслює з нарису «Марія» поодинокі уступи про розкинення могили москалями, висипаної в рідному селі В. Стефаника з приводу сотої річниці народження Шевченка (1914), про арешт Михайла, чоловіка Марії, за сміливі слова до москалів: «Ви, — каже, — цілу Україну перерили, як свині, та ще й до нас прийшли рити?».

На культурну вечірку надруковано гарну «програмку». Мистецьку обгортку з портретом В. Стефаника виконав мистець Вадим Доброллжі.

Приємна несподіванка: гагілки біля церкви

(ор) Приємну і велику несподіванку мали парафіяни катедральної церкви св. Йосафата в недавню неділю: вийшовши з церкви після Служби Божої, побачили гурт молоденьких дівчаток, що почали виводити гагілки.

Дівчатка, одягнені у вишивані блюзочки, переходили від однієї гагілки до другої легко, з відчуттям ритму. Хороводи й пісні творили гарну, гармонійну цілість. Численні глядачі, мило вражені, привітали дівчаток довгими оплесками. Організуванням та навчанням цього показового виступу зайнялися п-і: Степанія Брода і Марія Дитиняк.

Гагілки, або гаївки, належать до прадавніх весняних пісень українського народу. І після прийняття християнства ці хороводи з піснями збереглися в народі. Прегарні гагілки на Великдень біля церкви! Нема, мабуть, нікого між людьми, що народилися в Україні, хто б не пам'ятав радісних великодніх гагілок.

У Канаді теж бачимо гагілки, але здебільшого на сцені. А краще б їх виводити біля церкви, зійшовши зі сцени. Це можна робити і в Едмонтоні, а ще більше в околиці. Гагілки біля церкви — це жива традиція; гагілки на сцені — тільки культурний показ. Отже, варто плекати чудові українські гагілки серед нашої молоді. Вони можуть мати виховний вплив серед нашого молодого покоління.

Умер православний митрополит Іван

У Філядельфії 3 травня вмер Блаженніший Іван (Теодорович), 89 років, первоієрарх Української Православної Церкви у ЗДА.

Родом був з Волині. Закінчив духовну семінарію в Житомирі. Священиком став 1914 року. У час відродження Української Православної Церкви, 1921 року став єпископом. Був хіротонізований митрополитом Василем Липківським, якого на єпископа висвятили священики, не єпископи.

Владика Іван прибув до ЗДА 1924 року. 1949 року прийняв єпископське свячення з рук православних єпископів. З 1950 року був первоієрархом УПЦеркви в ЗДА. Був побожною людиною і щирим українським патріотом.

ДЕ, ЩО, КОЛИ БУДЕ В ЕДМОНТОНІ

Субота, 15 травня:
о год. 8 веч. в залі УНДому, 9620 - 109 авеню: забава з танцями старанням УНДому та парафії св. Юрія.

* * *

Неділя, 16 травня:
о год. 2 попол. у залі катедральної церкви концерт

* * *

о 3 год. попол. в авдиторії школи Пресвятого Серця, 9624 - 108 авеню: концерт молоді СУМ з нагоди Місяця юного сумівця.

ДЛЯ ВЕЛИКОЇ СПРАВИ ПОМІСНОСТИ І ПАТРІЯРХІЇ ТРЕБА

БІЛЬШЕ ЄДНОСТИ І БІЛЬШЕ СПІВПРАЦІ

о. Методій НИЧКА ЧСВВ

Провидіння Боже вибрало нас, одиниць з нашого народу, й поставило нас у рямки свобідного життя, хоч і поза межами дорогої, рідної Землі. Багато кому це саме Провидіння казало народитися громадянами вільних країн західнього світу.

Боже Провидіння тяжкою дорогою випробувань вело нашого Первоієрарха Блаженнішого Йосифа, щоб після 18 років включити його в рямки нашого свобідного життя. Як Первоієрарх нашої Церкви, як ісповідник вірности Вселенській Церкві, він став найвищим нашим авторитетом.

Ми свято переконані, що ніщо не дістеться тут випадково. У нашому розсіянні та повороті на волю Первоієрарха Бог мав якусь ціль. Ми певні також, що ця ціль свята, добра й корисна нашій Церкві й народові.

I

Провидіння судило нам жити в час популяризації помісности нашої Церкви, в її патріярхаті та брати таку чи іншу участь у його здійсненні. Зазначаю: в час популяризації і здійснення, а не зродження. Бо ідея патріярхату не нинішня.

Вселенський Собор, Ватиканський II, праця Комісії Східних Церков підготовили правний ґрунт під наш патріярхат (значну частину цієї комісії завдячуємо її секретареві о. А. Великому ЧСВВ). Поява Блаженнішого на Соборі та його слово-проєкт створити український патріярхат давали підстави думати, що ми близькі нашої мети. Та не забувати нам, що той самий Собор створив також і труднощі встановити такий патріярхат, які нам треба перемогти. Католицька Церква стала на нову плятформу т.зв. екуменізму. Собор зняв з Католицької Церкви шату щтивности супроти некатолицьких Церков, супроти інших віровизнань, а навіть супроти атеїзму. У практичному житті католики почали прислухатися до голосу інших віровизнань та в якійсь мірі числитися з ними.

Не беруся оцінювати: вийде це все, що сьогодні діється в ім'я екуменізму, на користь чи ні. Беру тільки сам факт. Від нас він незалежний. З ним ми повинні числитися, якщо не хочемо робити помилку за помилкою. Не маємо права також вимагати, щоб усі дивилися на наші справи з точки нашого зору, хоч це може бути й правильне. Натомість маємо обов'язок так освідомлювати відповідні чинники, щоб вони бачили справедливість і право на нашому боці.

Думаю, що небагато помилюся, якщо стверджу, що від Собору ми мало зробили на зовнішньому відтинку в справі популяризації нашого патріярхату серед чужинців. Небагато ми здобули собі приятелів у чужому світі, який мав би нас прийняти, як зрілого партнера східних патріярхатів. Зате ми внутрішньо наснажили себе вибуховістю супроти себе самих. Фактично вся наша енергія і сили спрямовані на внутрішній відтинок нашого релігійно-церковного життя, включно з проблемою патріярхату.

II

Ідея патріярхату так захопила уми й серця, що навіть якесь маленьке критичне завваження щодо способів нашої дії чи осіб, кидає одиницю в ряди „ворогів" таки нашого рідного народу й Церкви. І навпаки, вистачить сказати палке слово на зборах за патріярхат і сторонні досі чинники, деколи й такі, що з церковним життям небагато мають спільного, у нас виносяться до висот.

Чи справді ворогами чи неприхильними людьми є аж усі ті, кого в запалі полеміки оголошено „ворогом?" Кинувши когось за круг наших однодумців у способі дії, ми його стараємося морально розбити. А боротися з рідним „ворогом" у нас і відвага, і винахідчивість, і безсердечність. Цим нашу спільноту розколюємо, ділимо, послаблюємо. І з себе робимо видовище для оточення.

По-моєму, на цю пору найважливіше наше завдання як еміграції, так уроженців країн нашого поселення: зберегти єдність. Ми, якщо тверезо думаємо, не можемо сподіватися, що кожен наш почин зразу увінчається успіхом. Часто ми будемо сівачами, а женцями будуть наші діти. Але як збережемо єдність, навіть не осягнувши наміченого, не втратимо нічого, але, певно, зробимо крок до нашої мети. Патріярхат — це зовнішнє і формальне завершення єдности і зрілости. А без внутрішньої єдности, якій ніщо нам на перешкоді, саме формальне досягнення мети нам внутрішньої сили не дасть. Наша визвольна війна після 1917 року — доказ цьому. Спільноти живуть, ростуть та творять не так зовнішньою формою правління, як внутрішньою силою взаємної любови й любови спільного діла.

Склалося так, що в наші дні наше бажання ще не сповнилося. Не приписуймо всього злій волі тих, що на них ми надіялися. Вони також часто примушені робити не те й не так, як хотіли б. Подумаймо, як наші церковні справи стояли б, якщо б це несповнене наше сподівання застало нас усіх з'єднаних при спільній ідеї! На жаль, так не сталося. Ми ще не добилися свого, але порізнилися самі. Справедливо чи несправедливо натворили ми собі «ворогів» самі поміж собою. І на радість та втіху наших сусідів, демонструємо нашу незгоду.

III

Реалізувати ідею патріярхату останнім часом у нас прийшлось нагло, несподівано й ми не були добре приготовані, як забиратися до діла. Цей плян наші ієрархи повинні були „вигріти" в собі з нашим духовенством і вже дозрілий подати мирянам. Тоді спільно робити святе діло. У нас пішло інакшим шляхом. Деякі миряни почали шахувати деяких своїх душпастирів. Загал нашого духовенства даремне ждав від своїх Владик конкретних відомостей та вказівок, що і як робити. І так справа нашого патріярхату опинилася в руках наших мирян. Вони мали й мають більше відомостей, інформацій, знають більше фактів, як священики, що повинні в цій справі бути передовиками. Якщо хочемо бути щирі, мусимо визнати, що деякі миряни не гребували навіть безпідставними обвинуваченнями, а своєю загонистістю більше шкодили, ніж помагали великій справі помісности й патріярхії.

Останній наш передвеликодній час приніс нам ще одну болячку. Маю на думці прилюдні заяви наших найвищих духовних чинників, які не хочуть із собою говорити. Цей факт можна було передбачати чи відчувати, але письмових та публічних заяв ми таки не сподівалися. Замалі ми, щоб розсуджувати цю справу, але з цього факту можна зробити висновок, що на нашому церковному подвір'ї негаразд! Писати ці рядки змушує мене біль дитини, яка спостерігає незгоду батьків.

У висновку моїх думок я погоджуюся з автором статті у „Гомоні України" (ч. 17, ст. 20.): «Комусь потрібне анархізування і розбиття українського громадського життя, використовуючи до цього релігійно-церковні справи». Треба з повною рішучістю підкреслити, що «чиста й свята справа нашої Церкви вимагає чистих рук. Це стосується мирян і громадських діячів, які активізуються в акції за помісність і патріярхат».

Треба ревізії нашої дії, її способу та методів, поки ще час. На зовнішньому відтинку дотеперішня дія не здобула нам приятелів, а деякі способи дії серед нас посіяли незгоду, для якої не повинно бути місця.

Не можемо бути байдужі до актуального становища в наших церковних громадах, але хочемо, щоб керівництво, ясне й щире, було в руках наших Владик, а в тісній співпраці з ними — наше духовенство й миряни.

Закінчу за «Гомоном України»: «Всі відчуваємо й розуміємо необхідність відбути ще цього року синод УКЦеркви з участю всіх наших Владик, представників духовенства, чернецтва й мирян».

Спокій, співпраця і єдність у нашій Церкві — це найближча мета кожного з нас, кому дорога наша рідна Церква.

14 днів в Україні: йду оглядати Київ

о. Михайло ШЕВЧУК

Приїхали на аеропорт. Наш багаж забрали. Моя підручна валіза нелегка. До того ж, квіти... Що мені зробити з ними? Приїду до Києва і подам першій жінці, що зустріну на аеропорті: це вам привіт зі Львова!

Дуже мене сьогодні охопив настрій ласкавости: я був дома, бачив Львів.

Шкода, що якось мені не вийшло бути в церкві св. Юра. Як проїздив автом туди в неділю перед 10 годиною, ніяких людей не бачив.

Підходить до мене чоловік. Пізнаю його. Він десь тут працював недалеко. Як я приїхав до Львова, він побажав мені, щоб я побачив усе, що хочу, і був усюди, де хочу. Ну, як? — питає тепер мене. — Бачили все, що хотіли? Я відповів, що не бачив усього, а він здорово закляв на адресу влади. Неприємний мені був цей коментар, бо я не хотів сказати, що мене кудись не пустили, тільки що я не мав змоги бути, де хотів. Та на дальші роз'яснення вже не було часу.

Літак зі Львова до Києва був новий, реактивний. Пасажирів багато. Добре зодягнуті. Здебільшого совєтська „сметанка". Моє місце — в мене сидить студент з Азербайджану. Кінчає у Львові передостанньому ряді. Біля студії мистецтва. Починаємо розмовляти. Він говорить по-російськи. Чи вчитесь також української мови? — питаю його. Коротка відповідь: ні.

Я пробував повести розмову про його національність і про азійські народи СССР. Він давав стереотипні відповіді або й узагалі обходив мої питання.

Літак, як я вже згадав, був новий. Але щось з їхньою «тьохнікою» не вийшло. Вся стеля змокріла. Люди почали дивитися вгору, чи не буде капати. Стюардеса почала витирати мокру стелю. І так ми приземлилися.

Без пригод я поїхав до готелю. У вестибулі бачу старшого чоловіка і жінку. Підходжу до неї, подаю квіти і кажу: це вам від моєї сестри зі Львова. Подякувала мені, щось запитала про Львів. Чи це була українка, не знаю. Кілька слів сказала по-українськи.

Кімнату в готелі дали мені на восьмому поверсі. Кращу за ту, що мав раніш. Краще устаткування, особливо туалета без прикрих дефектів.

Укладаю собі плян на сьогодні і завтра. Я маю розшукати людей і передати їм гроші від рідних у Канаді.

Жду на обід у готелі. До мого стола присівся молодий чоловік. Хто він? Голляндець. Навчався в Києві. Знає українську мову і хоче бачити якнайбільше України. Їде до Львова. Цікавився львівськими церквами. Я йому дав адреси. Дуже приємна зустріч. Ми разом не тільки обідали, а теж вечеряли другого дня.

Як я приїхав до Києва, то шофер, везучи нас до міста, хвалив красу міста: найкраще у світі місто. Перебільшення? Мабуть, ні. Бачив і я гарні міста, блукаючи по світу. Але положення Києва чудове, а краса того міста надзвичайна. Не тільки українському серцю дороге це місто; захоплюються його красою і чужинці.

Київ лежить на обох берегах середньої течії Дніпра, нижче від гирла Десни, на межі Полісся і лісостепу. Більша частина міста лежить на правому березі, дуже повному густою сіткою, ярів, балок, та долинами невеликих річок, менша частина, на низовинному лівому березі (Дарницький район). Житлові квартали міста оточує зелене кільце лісових масивів: на сході — Броварський ліс, на південному сході — Голосіївський лісопарк і лісовий масив Конча-Заспа, на заході — Святошинський — ліс, на півночі — лісові масиви Пущі-Водиці. Населення бл. півтора мільйона. Історично Київ ділять на Печерськ, Хрещатик і Поділ.

Теперішня адміністрація ділить його на дев'ять районів. Назви чотирьох погані й накинені: Жовтневий, Ленінський, Радянський, Московський.

Місто має земний газ: львівсько-дашавський. У західних областях далеко не всі міста мають газ.

По обіді я вибрався оглядати Софійський собор і пам'ятник Хмельницького. Гарний той пам'ятник, хоч трохи загублений серед високих будівель нового часу. Пам'ятник гарно вдержаний, безліч квітів. Але справа не в квітах. Навіть не в Хмельницькому, що владно сидить на коні. Справа в тому, що український гетьман показує булавою на північ. Це головне. Про це безнастанно торочать туристам інтуристські провідники: треба дивитися на північ, бо звідти прийшло і йде українцям щастя.

Аякже. Шевченко, як би був бачив цей пам'ятник, то сказав би, що гетьманова булава, звернена на північ, показує, де наш головний ворог.

Купую квиток і з численними відвідувачами оглядаю Софійський собор (славна церква стала музеєм!). На стінах є також пропагандивні заклики теперішнього режиму. Це вже подвійне збезчещення. Провідник говорить по-російськи. З подвір'я оглядаю інші споруди, куди туристів не водять. Дзвіниця, брама Заборовського, митрополичий будинок та інші — все це цікаве. Обіцяю собі познайомитися з цим, купивши окрему книжку. Мені прикро, що в столиці України, в самому серці нашої давньої культури, чути холод смерти.

Роблю світлини. Оглядаю фундаменти Десятинної цер-

(закінчення на 3 стор.)

ЕДМОНТОНСЬКИЙ ХОР СПІВАЄ В ТУ ГИЛС

На чиє ім'я написати чека?

— На чиє ім'я написати чека?

— Напишіть, будь ласка, на «Український чоловічий хор Дніпро», — сказав голова хору п. М. Журавель, дізнавшися, що один зі слухачів концерту в Ту Гилс хоче скласти пожертву.

Плян поїздки до Ту Гилс виринув пізньою осінню м.р., по повороті хору з успішного виступу у Вінніпезі з нагоди святкувань 100-річчя Манітоби. Чому саме до Ту Гилс? Це вияв вдячности д-рові О. Маринякові, одному з членів хору, мешканцеві Ту Гулс. Цей ентузіяст української пісні вже два роки тісно співпрацює з хором «Дніпро», доїжджаючи на проби як літом, так зимою з майже 100 миль віддаленого від Едмонтону Ту Гилс.

Наш виїзд до Ту Гилс припав на 25 квітня. Чудова погода казала сподіватись численної участи в концерті. І справді, всі місця у великій залі школи були зайняті, ще й кільканадцять крісел довелось доставляти.

По співі гимнів о. П. Зубрицький, парох місцевої православної громади, відкрив концерт коротким словом, вітаючи хористів, що ми не жалували труду і часу, щоб своїм виступом розрадувати мешканців Ту Гилс та околиці і розбудити де в кого, може, вже приспане почуття приналежности до великого українського народу. Дехто з присутніх так був захоплений концертом, що висловлював думку найняти автобус і поїхати до Едмонтону 28-го травня на концерт танців і пісні, що його в пошану українським піонерам організує УНО, а приготовляє п. М. Куць. Концерт буде в Ювілейній авдиторії.

Почали ми концерт бадьорим «Христос воскрес». Відтак понеслися тони історичних, народніх — настроєвих та побутово-жартівливих пісень. Слухачі приймали кожну пісню надзвичайно щиро. До того ж, молоді танцюристи ансамблю «Черемош» під керуванням п. М. Куця додавали кольоритности і підбадьорювали веселий настрій глядачів.

Милою несподіванкою як для хористів, так для учасників було те, що, після першої частини концерту, п. В. Мулька, голова організаційного комітету, вручив голові хору чека на 100 долярів. Це дар п. Василя Костишина з Мирнам. Подякував йому д-р Л. Фарина, а хор заспівав многоліття. В очах жертводавця появились сльози, а цей зворушливий момент пережили і всі.

Перед кінцевою частиною програми о. д-р П. Литвин, парох української католицької громади, подякував хорові і дириґентові за концерт, вказуючи на могутню силу української пісні.

Жіноцтво обох українських церковних громад приготовило гостину, що відбулася в залі парафії св. Володимира й Ольги.

Ввечері, з милими враженнями, від'їхали ми з гостинного Ту Гилс з надією завітати туди знов. **Ів. Хома**

СМЕРТЬ ПИСЬМЕННИЦІ

Письменниця Софія Яблонська-Уден, 66 років, згинула в автомобільній катастрофі в околиці Парижу. Як репортер фільмової фірми, вона відбула подорожі до Африці й Далекому Сході. Її репортажі зібрані в книжках «Чар Марокко», «Цвіт яблуні», «З країни опію та рижу», «Далекі обрії».

Після смерти чоловіка працювала як декоратор та архітект.

ПОМЕРЛА МАТИ АРХИЄПИС. КЛАРІЦІО

У Римі померла 91-річна мати архиєпископа Еммануеле Кларіціо, колишнього папського делегата в Оттаві. На похорон прибув канадський амбасадор у Ватикані.

НЕ ВБИВАЙ

Історична повість (49)

БОГДАНА ЛЕПКОГО

«Кому?»

«Та Кочубеєві. На старі літа нового двора не будуй».

«Бузину перед вікнами повикорчовував, а то зле. Бузини не кивай, у ній лихий сидить».

«От плещуть казна, що, яка там бузина!» — перебив їм дядько. «Булави захотілося Кочубеєві, а гетьманської булави ще ніхто щасливо не носив».

«А Іван Степанович двадцять літ її носить».

«Ще не доніс, потривайте».

Дідусь з голубом сивим на голові йшов. Перед ним розступалися люди, навіть салдати, — юродивого бояться.

Ніхто не спиняв його. Підійшов під самі сходи і став. Голуб знявся, злетів, закружив довкола помосту і знову на голову сів.

Дідусь головою крутив. «Колода і топір... Що це? Скотобойня?»

Тишина.

«Гріха не бояться. З тих дошок дзвіницю построїти можна, щоб з неї дзвони ім'я Господнє благовістили».

Люди притакували: «А вжеж».

«Дерева Господь у лісі не садить, щоб на йому людей мордувати, воно росте людям на користь».

«Авжеж, авжеж...»

Ніхто не відповідав.

На салдатів подивився: «Кого?»

«Кочубея і Іскру», — відповіли йому.

«А життя ви їм дали?.. Бога ви не боїтесь? Господь велів ближньгоо свого любить. Нагого приодіти, голодного накормити, недужого посітити, — так то ви сповняєте волю Його? Беззаконіє творите повсякчасно і гнів Господній стягаєте на землю. Такий то ви храм Бога живого есте? Так ви соблюдаєте заповіти Його? Таку то Церкву вселенськую строїте на землі?»

Борода його тряслася, ноги дрижали, як у пропасниці, — тремтів. Голуб крилами махав.

«Собаки кровопивнії! Диявольського кодла сімя, поки знущатися будете над образом і подобієм Божим? Поки в крові будете мити руки свої? Відійдіть, старці, щоб не скарав вас Господь, що гляділи на таке беззаконня. Кара Господня гряде, Господь брань сотворить, і превратить престоли, і сожжет огнем городи і веси ваші, і кости псам на зяденіє предасть...»

Піною покрилися уста, повалився на землю і тілом його корчило й підкидало, — від східців помосту до огорожі товкло.

Голуб знявся і високо літав йому над головою.

«А від нього не полетить», — дивувалися жінки.

«Голуб Духа Святого символ», — пояснював дячок.

«Дух Святий з ним, він Божий чоловік».

«Всі ми Божі люди, та до диявола на службу пішли».

Двоє людей взяло Божого чоловіка за руки й ноги і повернули ним так, що де були ноги, там лежала голова, а де голова, там ноги.

Не помогло. Підкидало ним дальше.

«Алеж трясе!»

«Чорт душу вителепати хоче за те, що правду людям голосить»

«За правду, муки терпить».

Голуб знижував лет.

— — — — — — — —

«Ідуть!» — загомоніло в товпі. «Заберіть старого, віднесіть його геть! Не треба, щоб дивився на кару».

«Хіба він бачить? Очі заплющило йому».

«Не годиться, віднесіть!»

Несли, як мерця, народ робив дорогу.

«Ідуть, ідуть!»

Глухо бубни гули, чорним сукном прикриті, не гули, а харчіли.

Жінки хрестилися: «Ісусе, Христе, Сине Божий, помилуй нас».

Тая з дитиною на руках плакала, дитина собі.

«Ще нічого нема, а вона вже реве. Пощо йшла?»

«Я не хотіла, пригнали».

Чути було різкий тупіт трьох московських рот.

«Аж три роті їх супроважають».

«Кочубей не хтобудь».

«Алеж вони на возі!»

«Бо сил не мають іти».

«Так їх скатували, Боже ти мій!»

«На простім драбинястім возі їдуть, а перше їздили в золочених каритах».

«Байдуже ракові, в якім глеку його вариш».

«Та й страшні які!»

— — — — — — — —

«Ізбави, Боже, душу мою від крови», — молився сивоусий дідусь спираючися на кийок. Кийок аж тріщав. «Умиєши мя ісопом і паче сніга убілюся», — прочитував його сусід.

«Зсаджають їх з воза; не пручаються, послушно йдуть. — Дорогу, люди, дорогу там!»

Салдати прикладами мостили широкий перехід до східців помосту. Народ колисався, як вітром розгойдана в озері вода, направо й наліво. Один другому крізь голову зазирнути хотів.

«Чого штовхаєшся, чорте!»

«Мене штовхають ззаду».

«Може, ще на голову вилізеш? Ти не голуб, не бійся. Пішов геть!»

Одна рота увійшла на майдан. Окружила його, салдат коло салдата стояв попід пліт. Набиті фузії при ногах, ноги розставлені широко.

«Чого це вони так ноги розкрачують?» — питає свого батька хлопчина.

«Фузія важка. Як кріпко не стоїш, то звалить».

Друга рота двома кольонами обставила прохід крізь товпу до східців, третя лишилася на полі. — Готово!

Напереді священик з хрестом у руці, за ним Кочубей і Іскра. Кочубей на Іскру спирався, цей підтримував його. «Відваги, свате, відваги, вже недалекий кінець».

«Боже великий, вічний, святий, поможи мені!» — молився Кочубей.

«Истинно, истинно говорю вам: наступает время і наступило уже, когда всі находящіїся в гробах услишать глас Сина Божого і услишавши оживуть», потішав їх священик словами евангелиста.

«Господь утішеніє моє і прибіжище моє Господь», — шептав Василь Леонтієвич Кочубей.

За злочинцями йшов Велямінов-Зернов, червоний, надутий, — посол від царя: Він не бачив трагедії тих двох, бачив себе, гордий, що перед численним народом являється заступником царським, царська воля в його руках, на його приказ тим двом кат голову зрубає. Дасть знак і — ніби свічку здмухнув, одну і другу; були, і нема!

Зернов гордо ступав.

За ним декілька достойників московських і козацькі старшини.

Проходять. Скриплять сап'янці, побренькують шаблі, шелестять шовкові контуші.

«А гетьмана нема».

«Не хотів дивитися на смерть товаришів».

ВАЖЛИВЕ ДЛЯ ВЛАСНИКІВ ДОМІВ

З ФАБРИКИ ДО ВАС

ВЕЛИКІ ЗАОЩАДЖЕННЯ НА НОВИХ ВІКНАХ

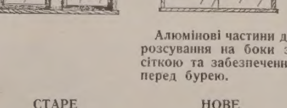

Алюмінові частини до розсування на боки зі сіткою та забезпечення перед бурею.

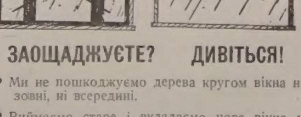

ЗАОЩАДЖУЄТЕ? ДИВІТЬСЯ!

- Ми не пошкоджуємо дерева кругом вікна ні зовні, ні всередині.
- Виймаємо старе і вкладаємо нове вікно у ваші теперішні рямки.

SUPREME WINDOWS LTD.

429-0833 — 9654 - 106A Ave.

Evening: 476-4594, 482-2511

МОЛИТВА БОЖОГО СЛУГИ АНДРІЯ ЗА БОЖУ МУДРІСТЬ

Послух Божому законові

о. Микола ДЯДЬО

«Дай мені мудрість послуху Твоєму законові, Твоїй Церкві». Так молився і нам каже молитися Божий слуга митрополит Андрій.

Господь вимагає від нас послуху своїй святій волі, своїм законам.. Про це була вже мова в попередніх статтях.

На якій підставі Бог має право вимагати від нас послуху?

Творець вимагає послуху від своїх сотворінь; а що і ми, люди, є Його сотворіннями, то й від нас Він вимагає послуху і ми маємо Його слухати.

Все сотворене, крім людини, слухає Бога завжди і беззастережно. Слухають сонце й місяць: «Сонце, спинися над Гівеоном; ти, о місяцю, в Аялон-долині. І зупинилося сонце, і став місяць, аж поки народ не помстивсь над ворогами. Чи ж не стоїть це написане в книзі Яшар? І сонце зупинилося серед неба й не квапилося заходити майже цілий день» (Ісус Навин 10, 13). Слухають вітер і море: «Тоді встав, погрозив вітрам і морю, і настала велика тиша. І здивувалися люди та й заговорили між собою: хто це такий, що і вітри і море йому послушні?» (Матей 8, 26-27). Слухає вода: «Зачерпніть тепер та й несіть до старости весільного. Коли ж покуштував староста воду, що у вино обернулась...» (Іван 2, 8-9). Слухає хліб і помножується, коли Христос казав (Іван 6, 10-13). Слухають земні людські недуги: «І нахилившись над нею (Петровою тещею), він погрозив гарячці, та й гарячка відійшла від неї, і зараз же підвівшись, теща почала їм услуговувати» (Лука 4, 39). І смерть слухає Бога: «Юначе, кажу тобі, встань! І мертвий підвівся і почав говорити. І він віддав його матері» (Лука 7, 14). «Дочка моя тільки що померла. Прийди, поклади на неї свою руку, і вона оживе... Він увійшов, узяв її за руку, і дівча встало» (Матей 9, 18-25). «Лазарю, вийди сюди. І мертвий вийшов із зав'язаними в полотно руками й ногами та обличчям, хусткою обмотаним» (Іван 11, 44). Послушні Богові і «сліпота, і глухота, і німота, і параліч, і всякі недуги». Слухали Бога навіть дияволи: «Геть, сатано!... Лишив тоді його диявол» (Матей 4, 10). «Коли ж Він вигнав біса, німий почав говорити» (Матей 9, 33).

Можна наводити зі св. Євангелії ще багато місць, де засвідчено, що все сотворене виконує волю свого Творця.

ЧОМУ ПОСЛУХ?

Лише людина досить часто ставить свою волю понад Божу і заперечує Богові право вимагати від неї послуху. Господь вимагає від нас послуху на тій підставі, що без Нього ми не існували б. Господь є нашим Творцем, а ми — Його сотворіння. Ще більше: Господь є нашим Отцем, а ми Його діти. Ісус Христос виразно це підкреслив, коли апостоли просили Його навчити їх молитви. У відповідь на їхнє прохання Ісус сказав: «Тож моліться так: Отче наш, що єси на небі!» (Матей 6, 9).

Іншим разом, коли матері приносили своїх дітей до Ісуса і Він їх благословив, Він сказав до апостолів: «Істинно кажу вам: якщо ви не навернетеся і не станете, як діти, не ввійдете в небесне царство» (Матей 18, 3). А станемо Божими дітьми, як визнаємо Бога нашим Отцем.

Св. Павло, коли говорить про наше відношення до Бога, то описує його як відношення дітей до Отця. Він каже, що ми не слуги, а діти Божі й наслідники неба. І додає: як діти Божі, старайтеся бути такими, як Він є.

І св. Церква вчить нас, що ми є дітьми Божими, братами і сестрами між собою, а Господь, як Отець, єднає нас в одну родину.

Головною причиною, чому люди відмовляються признати Богові Його право давати нам накази, є те, що ті люди «не можуть» визнати Бога за свого правдивого Отця, а себе самих як членів Його родини. Щось, глибоко у їхній совісті, знищило це відношення до Отця. Для них Бог є хтось чи, може, тільки щось з далеких планет, і той хтось чи щось не має права казати їм, що робити, а чого не робити; що добре, а що є зле; за що буде кара, а за що нагорода.

Коли ж визнаємо Бога за Отця, за голову людської родини, тоді стане нам ясно, що як голова, Він має багато прав, які ми маємо прийняти. Ми самі мусимо бачити себе як частину, як членів тієї Божої родини. Як довго ми не признаємо себе членами Божої родини, так довго ми не хочемо прийняти, що Господь має право давати нам свої закони, які конче потрібні для нас не лише, щоб бути діяльними членами тієї родини тут, на землі, але також, щоб увійти і замешкати в Божім домі, в небі, коли помремо.

Ми, люди, не завжди свідомі цього і не завжди хочемо це признати, але Господь вповні свідомий своїх прав, а також своїх обов'язків, як Отець і Голова своєї Божої родини.

МИ — БОЖІ ДІТИ

Від хвилини, відколи нас сотворив, Він уважає нас за своїх дорогих і любих дітей і відповідно нас трактує. Через св. Хрищення дав нас в опіку святої Церкви, де навчаємося, як захоронити наші душі від небезпек, що грозять кожній людині всі дні її земного життя. А щоб Церква сама не зблудила і не навчила нас фальшу, Він хоронить її своїм Святим Духом. Він знає, що Йому треба завжди мати нас в опіці.

Він самий став людиною, щоб нас, своїх дорогих і любих дітей, спасти, коли це стало конечним через первородний гріх і наші особисті гріхи. Він це зробив, бо хотів, щоб там, де Він, і ми були з Ним навіки.

Він ніколи про нас не думає інакше, як про своїх любих дітей, членів Його Божої родини. Він хоче, щоб між нами і Ним завжди були добрі, гармонійні родинні відносини.

Свята Церква свідома цих родинних відносин між людьми і Богом. Щоб доповнити цілість родини, вважає себе Матір'ю. Як мати, Церква охороняє Божих дітей, любить, напоминає, а як цього потрібно, то й карає.

Навіть св. Літургія є родинним святом. На св. Літургії ми, як одна родина, прославляємо Бога, висказуємо віру в Нього, надію на Нього і любов до Нього, а тим самим признаємо, що Він має права, як наш Отець, а ми маємо обов'язок послуху Його волі, як Його сотворіння, як Його діти. В час кожної св. Літургії ми або всі разом співаємо, або всі разом рецитуємо слова молитви «Отче наш», признаючи цими словами, що ми Його родина, а між собою брати і сестри, що ми Його діти, що шанують Його слова і волю.

Яка то радість для нас, що Господь є нашим Отцем! Як Отець, Він не тільки має право нас навчати, провадити, давати для нас закони і приписи; Він має й обов'язок це робити! Де ж є такий батько, що любить своїх дітей, що дозволив би, щоб його діти гналися в пропасть собі на загладу? Немає такого батька. Навпаки, добрий батько дасть пересторогу й заборону, щоб охоронити любих дітей від небезпек і загибелі. А втім, ми всі цього очікуємо від батька, що любить своїх дітей. Бо родина, що не має жадних законів, жадної карности, буде гніздом неспокою, сварів, гнівів, проклонів — стане розбитою родиною.

Нерозумним, отже, є говорення деяких чи багатьох, що Господь не має права казати їм, що робити, а чого не робити. Зате правильним є прохання Божого слуги Андрія: «Дай мені мудрість послуху Твоєму законові, Твоїй Церкві».

Хто висвячує нового єпископа в ЗДА?

Єпископська хіротонія владики Івана (Стаха) відбудеться в Філядельфії 25 травня. Святителями будуть: митрополит Амвросій (Сенишин), єпископ Ярослав (Габро) з Чікаго, єпископ Михайло (Дудик) з Пассайку. Стемфордський єпископ Иосип (Шмондюк) матиме проповідь у філядельфійській катедральній церкві того дня.

Ця інформація одержана з Філядельфії.

НАША ЛІТУРГІЯ

Шоста неділя після Пасхи

о. Ярослав ФЕДУНИК

Неділею сліпородженого зветься шоста неділя після Пасхи. В богослужбах цієї неділі згадується чудесне уздоровлення сліпородженого, яке виявляє силу і велич Воскреслого Христа.

Євангельська подія мала місце в одному із притворів єрусалимської святині. Мотив чуда роз'яснив сам Божественний Спаситель. Він при тій нагоді сказав до апостолів: «Ні він не згрішив, ні його батьки, а щоб явилися на ньому Божі діла. Мені треба робити діла Того, що післав мене, поки день: надходить ніч, коли ніхто не зможе робити. Поки я в світі, — я світло світові», Іван 9, 3-5.

В особі сліпородженого Церква представляє кожну людину, що в моральному значенні є слабосильним сліпцем від уродження й тільки через ласку Христа може побачити правдиве світло, себто ціль і вартість людського життя. Про це ясно говориться у стихирах Вечірні й Утрені тієї неділі, зокрема в кондакові: «На душевних очах осліплений, до Тебе, Христе приходжу, як сліпий від народження: в покаянні кличу до Тебе, Ти в темряві — світло пресвітле».

У понеділок і вівторок по цій неділі служба святого дня лучиться зі службою самої неділі.

Єв. Утр.: 8 воскр.; на Службі Божій: Ап. зач. 38, Єв. Ів. 34.

Замість «Достойно», «Ангел сповіщав Благодатній».

Віддання празника Пасхи

У середу по Неділі сліпородженого є віддання Пасхи. Вся служба, як у сам день празника Пасхи, тільки Апостол і Євангелія. Отпуст із хрестом.

По Службі Божій, за нашим звичаєм, забираємо плащаницю з престола, де вона лежала від Великодня, та завішуємо на запрестольній стіні у святилищі, де вона залишається до суботи перед Неділею Зшестя Святого Духа. В ту суботу, яка, до речі, є суботою поминальною, по Службі Божій забираємо плащаницю остаточно до ризниці (скеофілякії), де вона зберігається аж до другого Великодня.

Такий у нас звичай. В інших східних обрядах плащаницю забирають до ризниці перед Утренею Пасхи.

З днем віддання празника Пасхи кінчається вся пасхальна служба, що пронизувала своїм духом і величчю Воскресення всі богослужби цього періоду.

СПЕЦІЯЛЬНІ ПОСИЛКИ В УКРАЇНУ

ВПОВНІ ОПЛАЧЕНІ ТОЙ, ЩО ЇХ ДІСТАЄ, НЕ ПЛАТИТЬ НІЧОГО

СПЕЦІЯЛЬНА 1 $47

10 фунтів чистого вепрового смальцю, 10 фунтів пшеничної муки, 10 фунтів рижу, 10 фунтів цукру.

НАЙКРАЩИЙ ДАРУНОК, ЯКИЙ ВИ МОЖЕТЕ ПІСЛАТИ ВАШИМ РІДНИМ **ФУТРО З ШТУЧНОЇ ШКІРИ**

Надзвичайно вартісне -найбільший вибір-мінк (гладкий або в паски), кримське футро або з кінської шкіри.
ПОВНА ЦІНА ВСЬОГО $99.00

10 ХУСТИНОК НА ГОЛОВУ $46.80

5 вовняних хусток в дрібні або великі квіти або турецькі взори та 5 шовкових хусток, всякі кольори.

ЛЕТУНСЬКОЮ ПОШТОЮ $8.50 БІЛЬШЕ

СПЕЦІЯЛЬНА КОМБІНАЦІЯ $126.00 НАДЗВИЧАЙНО ВАРТІСНА

3 ярди матеріялу на чоловічий зимовий плащ, 100% вовна, 3 ярди матеріялу на жіночий зимовий плащ, 100% вовна, 3 і пів ярда матеріялу на чоловіче вбрання 100% вовна, 3 ярди матеріялу на жіночу зимову сукенку, 100% вовна, 2 покривала на ліжко (подвійна величина) **2 пошевки, 6 утрецьких рушників.**

Окрім того маємо ще багато інших спеціяльних посилок.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ТЕПЕР ЗАМОВЛЯЙТЕ ЛИШЕ

ЧЕРЕЗ

INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd Street
Fifth Floor
New York, N.Y. 10010
Tel.: 982-1530

ДОМАГАЙТЕСЯ НАШИХ НОВИХ ДАРОВИХ КАТАЛОГІВ ЗІ СВІТЛИНАМИ

РАДІОПЕРЕДАЧІ З ЕДМОНТОНУ

З едмонтонської французької радіостанції Се-Аш-Еф-А щопонеділка і щовівторка пересилаються півгодинні українські релігійні програми:

17 травня: «Поїздка до Царгороду» (о. митрат М. Сопуляк);

24. травня: «Свято героїв» (ЛВУ).

Понеділкові радіопрограми о 9-ій годині вечора веде Централя українців-католиків Едмонтонської єпархії; вівіркові програми о 8:30 вечора — оо. василіяни.

Богослуження: травень

о. Д. Базюк
P.O. Box 10, High Prairie

16. — Ріно 10; Ройкрафт 3 попол.
20. — Гай Прері 10
23. — Гренд Прері 10; Гайнс Крік 3 попол.
27. — Норт Стар 10
30. — Кеітуан 10

о. Д. Гнат
P.O. Box 68, Glendon
Ph. 635-3741

16. — Ст. Павль 10 рано, спільне свячене — Парастаси на гробах
23. — Айрон Ривер, спільне свячене — Парастаси на гробах
27. Вознесення — Малоґ (храм)
30. — Єншав 10:30 рано

о. Т. Гурко
P.O. Box 8, Radway
Ph. 736-3501

16. — св. Параскевії (гроби).
23. — Смокі Лейк (гроби).
27. Вознесення — Радвей.
30. — Елдорена 10:30 рано, опісля гроби.

о. М. Гураль
11535 - 78 Ave., Edmonton
Ph.: 433-6572

16. — Черґіл 9:30. По відправі парастаси на цвинтарі; Рочфорт Брідж год. 12:00 св. Літургія і парастаси.
23. — Карвел (храм) год. 9:30; по відправі парастаси на гробах.
30. Зісл. Св. Духа — Менлі 10:00

о. Ол. Захарісевич
P.O.B. 215, Holden
Ph. 688-3835

9. Голден — год. 8:30, Коперник — год. 10:30.
16. Голден — год. 8:30, Голден — фарми год. 10:30, спільне свячене і Парастаси.
20. Вознесення — Голден — год. 8:30, Коперник — год. 10:30 празник.
23. Голден — год. 10:30, спільне свячене, Парастаси.
27. Вознесення — Голден — фарми — год. 10:30.
30. Сшестя Св. Духа — Голден — год. 10:30 празник.

о. Б. Карпчек
P.O. Box 391, Athabasca
Phone: 675-2593

16. Річмонд Парк — 10; Просперіті 1 пп.
20. Вознесення — Ню Пайн Крік — 10:00
23. Атабаска — 10: Бойл 12:30.
24. Вознесення — Фрейнс 10:00.
30. Росінгтон — 10:00.

о. П. Литвин
Two Hills, Alta
Ph. 657-2345

16. Ту Гилс, — год. 9; Плейн Лейк, — год 10:30 (Парастаси на гробах)
20. Ту Гилс, — год. 7 веч.
23. Ту Гилс, — год. 9; Новий Київ, — год. 10:30 (Празник)
27. Плейн Лейк, — год. 10:30
30. Ту Гилс, — год. 10 (Парастаси на гробах).

о. Б. Лисак ЧСВВ
P.O.B. 58, Myrnam, Ph. 366-3890

16. — Мирнам 10
20. — Мирнам 10
23. — Моркемб 10:30; Парастаси Красна Гора
30. — Ллойдмінстер 10:30; празник
31. — Мирнам 10.

о. М. Мартинків
12204 - 113 Ave., Edmonton

16. — Гей Лейкс 10, поминки на гробах
23. — Равнд Гіл 10, поминки на гробах
30. — Кемровз 9 (Св. Причастя) Равнд Гіл 11

о. П. Петришин
Box 83, Redwater, Alta
Phone: 735-3952

16. — Редвотер г. 9; Вог — год. 10:30.
20. Вознесення Госп. — Редвотер — г. 9; Федора — г. 10:30.
23. Редвотер — г. 10:00
30. Зел. свята — Редвотер — р. 10:00
31. Зісл. Св. Духа — Вог — г. 10:30.

о. К. Стангрет
P.O. Box 322, Vilna
Ph. 636-3543

16. — Стрий, по Сл. Бож. парафіяльний обід, потім Парастаси
23. — Давнінг, по Сл. Бож. Парастаси
27. Вознесення — Сокаль

о. Р. Стародуб
P.O. Box 227, Innisfree
Ph. 592-3804

16. Менвіл — 10 рано
23. Іннісфі 11 ренч 10:30 (Парастаси);
Іннісфрі 10 ренч 10 рано (Парастаси)
27. Менвіл — 10 рано
30. Іннісфрі — місто 10 рано.

о. І. Черкавський
Ph. 948-3730
P.O. Box 141, Derwent

16. — Дервент 10:30 День матері (концерт о 7:30 веч.).
23. — Дервент 8:30; Верміліон 10:30 (на цвинтарі по відправі)
27. Вознесення — Дервент 10:00 (празник) На цвинтарі по відправі.
30. — Дервент 8:30; Нортерн Велі 10:30 (на цвинтарі по відправі).

САСКАЧЕВАН

о. Б. Бачинський
922 - 108 St., North Battleford
Ph. 445-2731

16. — Норт Батлефорд
23. — Медовлейк
27. Вознесення ГНІХ — Витків - празник
30. — Норт Бетлефорд; Радісон год 2:30 попол.

У місяці травні, кожного понеділка, середи і п'ятниці, Молебень до Преч. Діви, в Норт Батлефорд о год. 7:30.

о. В. Фляк
Box 161, Cudworth, Sask.
Phone: 256-3306

16. — Кадворт 9; Гамболдт 11; 2 попол. парастаси на цвинтарі
20. Вознесіння Господнє — Леніген 10:30
23. — Бруно 9; Дана 11; Кадворт 4 попол.
27. Вознесіння Господнє — Кадворт 9; Карпентер Гори 10:30 храм.
30. — Кадворт 9; Твей 11; Гамболдт 4 попол.

Травневі молебні о год. 8:00 вечора: середа і субота — Кадворт; четвер — Гамболдт; п'ятниця — Бруно.

о. А. Хорунжий
P.O. Box 111, Alvena, Ph. 10

16. — Алвена-фарми (на гробах)
23. — Алвена-місто 10 рано
Боднарі 11:30 рано на гробах
27. — Ланівці (храм)
30. — Алвена-фарми

о. М. Шевчук
P.O.B. 36, Wakaw, Sask.

16. — Вакав — 10:00 рано.
23. — Вакав — 9; Прудгом 11:00
27. Вознесіння ГНІХ — Сокаль 10:00.
30. — Вакав 10-в.

БРИТАНСЬКА КОЛЮМБІЯ

о. І. Макух
Victoria, B.C., Ph. 384-2292
1112 Caledonia Ave.

16. — Порт Алберні 10:30 рано
23. — Вікторія 10 рано
30. — Вікторія 10 рано

НЕДІЛЯ ПРО СЛІПОРОДЖЕНОГО

23 травня

ДІЯННЯ АПОСТОЛІВ: зач. 38

У ті дні сталося, коли ми ішли на молитву, зустріла нас одна дівчина, що мала духа Пітона й віщуванням приносила великий зиск своїм панам.

Ця йшла за Павлом і за нами та кричала, кажучи: Ці люди є слугами Бога найвищого, вони звіщають вам дорогу спасіння. І це робила багато днів.

Та Павлові надокучило, і він, обернувшися, сказав духові: Приказую тобі в імені Ісуса Христа вийти з неї.

І вийшов в тій хвилі. А пани її, бачачи, що пропала надія їх зиску, спіймали Павла й Силу і заволікли на торговицю до князів.

І привівши їх перед начальників, сказали: Ці люди, будучи жидами, непокоять наше місто, і голосять звичай, котрий не годиться нам приймати, ані робити, бо ми — римляни.

І збіглася товпа проти них, а начальники роздерли їх одежу і казали бити їх палицями. І коли завдали їм багато ран, вкинули їх до в'язниці і приказали сторожеві пильно їх стерегти. Той, прийнявши такий приказ, вкинув їх до глибшої в'язниці, а ноги їх замкнув у колодку.

Та опівночі, Павло і Сила молячися, славили Бога; і слухали в'язні. І нараз зчинився великий землетрус, так що захиталися підвалини в'язниці. І зараз відчинилися всі двері і розв'язалися окови всіх. А сторож в'язниці, коли побачив відчинені двері в'язниці, вийняв меч і хотів себе вбити, думаючи, що в'язні повтікали. Та Павло крикнув великим голосом, кажучи: Не роби собі нічого злого, бо ми всі тут.

І попросивши світла, увійшов, і дрижачи, припав до ніг Павлові й Силі. А вивівши їх геть, сказав: панове, що маю робити, щоб спастися?

А вони сказали: Віруй у Господа Ісуса Христа, і будеш спасенний ти і твій дім. І проповідали йому слово Господнє і всім, що були в його домі.

І взявши їх тої ж години вночі, обмив їх рани і зараз охрестився сам і всі його.

І увівши їх до свого дому, заставив стіл і веселився з усім своїм домом, увіривши в Бога.

СВЯТА ЄВАНГЕЛІЯ ВІД ІВАНА: зач. 34

У той час Ісус переходячи, побачив чоловіка, сліпого від народження. І учні його спитали його, кажучи: „Учителю, хто згрішив: він, чи його батьки, що сліпий він родився?" Відповів Ісус: „Ні, він не згрішив, ні його батьки, а щоб явилися на ньому Божі діла. Мені треба робити діла того, що післав мене, поки день; надходить ніч, коли ніхто не зможе робити. Поки я в світі, я світло світові".

Промовивши це, плюнув на землю й зробив грязиво з слини й помазав грязивом очі сліпому; і сказав йому: „Піди і вмийся в ставку Сілоамськім — що значить: Посланий".

Він пішов і вмивсь та й вернувсь видючий.

А сусіди й ті, що бачили його перше, що був сліпий, казали: Чи це не той, що сидів та просив? Інші казали: що це той; а другі: що похожий на нього. Він же сказав: „Це я". Казали тоді йому: „Як же відкрились тобі очі?" Відповів він: „Чоловік, що його звуть Ісус, зробив грязиво й помазав мені очі, і сказав мені: піди в Сілоам та й умийся. Я пішов, умився, — і прозрів". Сказали тоді йому: „Де він?"; каже: „Не знаю".

Приводять його до фарисеїв, колись сліпого. Була ж субота, коли Ісус зробив грязиво й відкрив очі. І знову питали його фарисеї; як то він прозрів. Він же сказав їм: грязиво положив він мені на очі й я омився й бачу".

Говорили тоді деякі з фарисеї: „Не від Бога цей чоловік, бо не шанує суботи". Інші казали: „Як може грішний чоловік творити такі чуда?" І незгода була між ними.

І знову кажуть сліпому: „Що ти кажеш про нього, що відкрив він твої очі?" А той відказав: „Він пророк". Не повірили тоді жиди про нього, що був сліпий та й прозрів, аж поки покликали батьків того прозрілого. І запитали їх, кажучи: „Чи ваш це син, що про нього кажете, що сліпий родився? як же тепер видить? Відповіли їм батьки й сказали: „Знаємо, що це наш син і що сліпий родився; як же він тепер бачить — не знаємо; або хто відкрив йому очі, — не знаємо. Його питайте, має літа, нехай говорить сам про себе".

Таке говорили його батьки, бо боялись жидів; бо жиди вже змовилися, щоб того, що визнає його за Христа, вилучити його з божниці. Тому то говорили батьки його: має літа, самого питайте.

Покликали тоді вдруге чоловіка, що був сліпий, і сказали йому: „Віддай хвалу Богові. Ми знаємо, що цей чоловік грішний". Відповів він: „Чи грішний чоловік він, — не знаю; одне знаю, що я був сліпий, а тепер бачу".

І знову сказали йому: „Що зробив тобі? Як відкрив тобі очі?" Відповів їм: „Я сказав вам уже й хіба ви не чули; що ви знову хочете чути? Може, хочете стати його учнями?" Вони вилаяли його й сказали: „Ти його учень, ми ж Мойсеєві учні. Ми знаємо, що Бог говорив до Мойсея; цього ж не знаємо звідкіля він".

Відповів той чоловік і сказав їм: „То ж то й дивно, що не знаєте, звідкіля він, а він відкрив мені очі. Ми ж знаємо, що грішників Бог не слухає; а хто побожний і Божу волю чинить, того слухає. Від віку не чувано, щоб хто відкрив очі сліпому від народження; коли б він не був від Бога, нічого б не міг зробити".

Відповіли й сказали йому: „У гріхах ти ввесь народився і ти навчаєш нас? І прогнали його геть.

Почув Ісус, що прогнали його геть, і знайшовши його, сказав йому: „Чи віруєш ти в Сина Божого?" Він відповів і сказав: „Хто він, Господи, щоб я вірував у нього?"

І сказав йому Ісус: „Ти бачив його, і хто говорить з тобою — це він". А він відповів: „Вірую, Господи", та поклонився йому.

ЦЕРКОВНІ СВЯТА

Юліянський календар:

16 травня. Неділя самарянки, голос 4

23 травня. Неділя сліпородженого, голос 5

27 травня (четвер). Вознесення ГНІХ

30 травня. Неділя Святих Отців, голос 6

Необов'язкові свята: св. Івана Богослова (21 травня).

Григоріянський календар:

16 травня. Неділя сліпородженого, голос 5

20 травня. Неділя Святих Отців, голос 6

30 травня. Зшестя Святого Духа

Необов'язкові свята: Понеділок Святого Духа (31 травня).

IMPERIAL MEMORIAL & STONE Company
10702 - 101 St., Edmonton

Найбільша в Едмонтоні й єдинока робітня пам'ятників, від 1903 р. Великий вибір пам'ятників з ґраніту й мармуру до оглядання в нашій виставовій залі. Хрести всяких розмірів, покриття на гроби, плоскі таблиці на гроби з мармуру, ґраніту й бронзи. Написи на пам'ятниках даром та дарова доставка. Пишіть за фолдером "D". Замовляйте прямо в нас й дістанете 25% опусту від нормальної ціни.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ

UKRAINIAN NEWS

Український католицький тижневик ✦ Виходить щочетверга в Едмонтоні ✦ Видає Спілка «Українські вісті» ✦ Річна передплата в Канаді: $5.00, поза Канадою: 6.00; зміна адреси: 15 центів.

Published every Thursday in Edmonton ✦ Member of the Canadian Weekly Newspapers Association ✦ Yearly subscription in Canada — $5.00, in other countries — $6.00.

Ukrainian News, 10967 - 97 Street, Edmonton 17, Alberta

Телефон 422-5708 Telephone

Second class mail registration number 1035.

СПРАВА НАШОЇ ЦЕРКОВНОЇ САМОУПРАВИ

МІЖ ПАТРІЯРХІЄЮ . . .

Дійшовши в головну ватиканську вулицю, справа нашої патріярхії опинилася перед червоним світлом. Формально створити патріярхію може або Вселенський собор, або Вселенський архиєрей. Собор цією справою не займався, а папа Павло VI, після довгих роздумів, сказав: на жаль, ні.

З листа кардинала Фюрстенберґа до нашого верховного архиєпископа виходить, що ватиканські знавці з усіх боків розглядали проєкт нашої патріярхії і побачили силу-силенну всяких труднощів, також з усіх боків — канонічного, екуменічного і пасторального, найбільше таки — з канонічного боку. Трохи інакше насвітлення подане в сьогорічному великодньому посланні наших владик Канади. Там кажеться: «Святий Отець має якнайліпшу волю, щоб узглядити прохання нашої Церкви і встановити Київсько-галицький патріярхат, але на дорозі до його здійснення він стрічає такі труднощі, яких не може перебороти... Тому нашим обов'язком є робити все можливе, щоб помогти Св. Отцеві в поборюванні цих труднощів». Можливо, що й кардинал Фюрстенберґ має на увазі ті самі труднощі, хоч зараховує їх аж до канонічних перешкод, та ще й непереборних.

Був час, коли Апостольський престіл, не почуваючи ніяких канонічних перешкод, творив десятки латинських патріярхатів у країнах, де латинян було зовсім обмаль. Трудно збагнути, які можуть бути справді канонічні перешкоди дати патріярхат українцям, найчисленнішій східній групі Вселенської Церкви. Ясна річ, що ватиканські керівники мають на увазі насамперед загальне добро всієї Церкви. Це їхній обов'язок. Але загальне добро Церкви не повинно бути перешкодою для нормального розвитку східних помісних Церков, так урочисто забезпеченого постановами недавнього Вселенського собору. Не знаємо, хто були головні дорадники, що зашахували папу Павла, завжди обережного, великими канонічними перешкодами. Вистачить, однак, пригадати, що один з найавторитетніших кардиналів недавно виступив, з досить сумнівним успіхом, у ролі знавця східноевропейських справ.

Справа нашої патріярхії застрягла через перешкоди і труднощі. Треба їм приглянутися зблизька, тим більше, що великоднє послання закликає «помогти Св. Отцеві в поборюванні труднощів». Не зважаючи на солодкуватий тон цього заклику, є в ньому теж значна частина гіркої дійсности. Потрібно, отже, організувати наукові конференції фахівців, українських і неукраїнських; треба публікувати ті матеріяли. Йдеться не тільки про установу патріярхії. Йдеться про нашу церковну самоуправу взагалі.

Немає сумніву, що папі Павлові, людині великої чемности, невесело було казати українцям: ні. Довелось сказати. Та це не зобов'язує нас до вибухів радости. І нам доводиться висловити жаль, що таке рішення зроблено.

. . . І ЄПИСКОПСЬКОЮ КОНФЕРЕНЦІЄЮ

Не можна дати українцям патріярхію. Принаймні покищо. А коли нема патріярхії, то й не може бути патріяршого синоду. Що ж їм дати? Єпископську конференцію, «реорганізовану на нових базах». Так каже лист керівника конгрегації Східних Церков. Цю пропозицію варто прийняти навіть завтра. Все залежить від «нових баз». Якби наша єпископська конференція могла вибирати і призначати нових членів ієрархії нашої помісної Церкви в усіх країнах українського поселення, то така конференція мала б більшу самоуправу, ніж патріярші синоди, яким ще й досі не повернено їхніх давніх прав.

Якби могла... «Нові бази» кардинала Фюрстенберґа є котом у мішку. Кота не видно, а мішок ще не пошитий. Покищо наші єпископи дізнаються з газет про призначення нових колеґ.

Трохи іронічно звучить повчальна пригадка кардинала Фюрстенберґа про нововіднайдений «богословський принцип колегіяльности», який гарно відбивається в єпископській конференції. Ще краще відбивається той принцип у синодах Східних Церков. А західні єпископські конференції, що почалися щойно в минулому сторіччі, є насправді наслідуванням східних синодів.

Замість творити нову єпископську конференцію під проводом верховного архиєпископа, краще визнати офіційно архиєпископський синод і дати йому самоуправу. У листі кардинала Фюрстенберґа є дивна альтернатива: патріярхію тепер не можливо дати — беріть єпископську конференцію. Цікаво, що про архиєпископський синод нема ні згадки, ніби його ніколи й не було. Не зовсім це добрий знак, але й непоганий.

У Римі, повідомляє мюнхенський «Християнський голос», недавно була нарада наших владик західноевропейських країн. Обговорювалась там «справа створення українського католицького патріярхату й акції за патріярхат, зважаючи на дотеперішнє становище Апостольського престолу і на заяви Блаженнішого Йосифа в тій справі». Що ж вирішили? Подали верховному архиєпископові «прохання про щоскорше скликання всього українського єпископату». Добре. Після довгої мовчанки ждемо голосу.

ВАСИЛІЯНСЬКА ШКОЛА В БРАЗИЛІЇ

Студійний дім у Куритибі

На цю пору в Студійному домі оо. василіян у бразилійському місті Куритибі навчаються 25 студентів, між ними три кандидати на єпархіяльних священиків.

Будова триповерхового будинку почалася 1965 року

Навчання відбувається за державною програмою академічних шкіл Бразилії. У василіянській школі навчають теж української та грецької мови, історії Церкви в Україні, історії української літератури та літургіки східних обрядів.

Студенти, закінчивши середню школу, проходять курс філософії. На богословські студії записуються до католицьких університетів. Сім випускників навчаються тепер у Римі.

РОЛЯ ПРОВІДНОЇ ВЕРСТВИ

В ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Яку ролю відіграла провідна верства в історії українського народу?

Це питання ще не вивчене належно, сказав історик Олекдер Оглоблин, який пише монографію на цю тему. На недавній конференції УВАН у Ню Йорку він мав доповідь «Проблема української провідної верстви в другій половині 19 сторіччя».

ІСТОРИКИ. Михайло Драгоманов вважав період від Переяславської угоди 1654 року до своєї доби «пропащим часом», і цим викреслив цей час, як тему дослідів, а за ним пішли інші, сказав проф. Оглоблин.

Історикам-народникам перешкоджав їх загальний погляд на український історичний процес.

Іншим перешкоджав вплив звичайної схеми російської історії, яка історію України включає до історії Росії.

Більшість істориків зводила історію України 19 стол. до історії українського національного руху. Щойно в 1920-их роках почали вивчати історію України 19 стол. в цілому, отже, її економіку, соціяльні відносини, політику, культуру тощо. Зроблено перші й успішні кроки в цьому напрямі, але дальші студії були обірвані совєтським погромом української науки в 1930-их роках.

Нові спроби з'явилися після війни. В 1950-их роках вийшла з друку монографія Леоніда Полухіна про формування ідеології Костомарова. Той автор уперше звернув увагу на моменти, яких досі українські совєтські дослідники уникали. Полухін ствердив, що по суті «господарями України» в 19 стол. були Г. Ґалаґан, В. Тарновський та інші, які будували школи, ліцеї, музеї та інші культурні заклади, а також мали вплив на громадсько-політичну думку України.

Праця Полухіна не знайшла відгуку. Досі в УССР не вийшло не тільки монографії, але й звичайної статті про історію українського дворянства 19 стол., тим часом у Росії з'явилась низка поважних праць з історії російського дворянства.

Українські історики на еміґрації теж не працюють над цією темою через недостачу архівних джерел. Але цією темою цікавились деякі публіцисти: І. Кедрин - Рудницький, Ю. Лавріненко, Є. Маланюк.

ДВОРЯНСТВО. Що таке правідна верства? Науково усталеного визначення нема; а ще складніше визначення української провідної верстви, сказав доповідач.

Є чималі відміни між українським дворянством, як провідною верствою, на Лівобережжі, Правобережжі і в Південній Україні. Також треба взяти до уваги ряд загальноісторичних моментів, зокрема російську колоніяльну і централістичну політику.

Українське дворянство зовсім не було упосліджене в Російській імперії; навпаки, багато представників його посідали високі посади в імперському уряді, адміністрації, судівництві, війську, дипломатії.

Великий вплив мала селянська реформа 1861 року, що підірвала економічні позиції дворянства. Треба — сказав проф. Оглоблин — дослідити й такі процеси, як просякання чужоетнічних елементів до українського дворянства і відплив частини його на суміжні території — Курщину та Орловщину, де жило і служило чимало вихідців з України, іноді не пориваючи зв'язку з нею.

Ол. Оглоблин вивчав історію українського дворянства Чернігівщини й Полтавщини з погляду генеалогічного, політичного та економічного.

Особливо цікава Чернігівщина, бо там найбільше збереглися державницькі традиції козацько - гетьманської доби. Треба було дослідити, чи збереглися ці традиції в другій половині XIX стол. і як саме.

Свого часу проф. Оглоблинові були приступні деякі фамілійні архіви, зокрема архів графа Григорія Милорадовича. Наш історик познайомився з щоденником графа і зробив з нього виписки. Крім того, доповідач користувався родинним архівом своїх предків збоку матері — Лашкевичів.

Генеалогічно чернігівське дворянство 19-20 стол. складалося з нащадків української шляхти й козацької старшини 17-18 століть (Милорадовичі, Галагани, Тарновські, Скоропадські, Кочубеї, Дорошенки, Лашкевичі, Ханенки, Судієнки, Миклашевські, Марковичі, Лизогуби, Дунин-Борковські, Туманські та багато інших) і їхніх родичів; далі з представників імперського дворянства, зокрема Рюриковичів (кн. Долгорукови), Гедиминовичів (кн. Голіцини); нарешті, із зайд російського, польського, німецького та іншого походження.

Генеалогічні досліди показують на дуже близькі фамілійні зв'язки поміж дворянськими родинами і на значне збереження етнічної чистоти.

До 1917 року чернігівське дворянство мало міцний зв'язок із землею, володіючи предківськими маєтками ще з 16-18 століть. Українська духова традиція збереглась не в усіх дворянських родинах; збереглася у Дорошенків, Лисенків, Скоропадських, Ханенків, Марковичів, Галаганів, Тарновських, Лашкевичів та в деяких інших.

На переломі 19-20 століття на чолі чернігівського панства були Кочубеї, князі Репніни (нащадки гетьмана Розумовського), графи Капністи (нащадки гетьмана Розумовського), графи Капністи (нащадки гетьмана Петра Дорошенка), графи Мусіни-Пушкіни (нащадки Безбородьків) та інші.

Їх маєтки переходили з покоління в покоління. Чернігівське дворянство мало також поважні політичні впливи в Російській імперії.

З початком революції 1917 року значна частина чернігівського дворянства стала по боці нової української влади.

Проф. Оглоблин досліджував історію великопанського землеволодіння на Чернігівщині. В кінці 19 стол. там було 150 великих (понад 1000 десятин) маєтків, з яких приблизно три чверті було в українських або напівукраїнських руках.

Вивчення національно-політичного аспекту показує, що «частина» чернігівського дворянства була пов'язана з українським національно-політичним рухом, зокрема Григорій Ґалаґан, Василь Тарновський — батько і Василь Тарновський — син, граф Григорій Милорадович та деякі інші.

Вивчення полтавського дворянства проф. Оглоблин щойно розпочав і знайшов у нього багато спільних рис з чернігівським. Загалом лівобережне дворянство не було ізольоване від національного відродження, але соціяльний стан і політичні погляди відривали його від української революційної інтелігенції.

1917 РІК. Під кінець 19 річчя українське дворянство, на думку Ол. Оглоблина, не могло керувати економічним життям країни через розвиток капіталізму. Воно вже не керувало українським національно-культурним і політичним процесом.

У 1917 році дворянство зійшло з історичного кону, хоч нова українська провідна верства ще не була готова. Лише окремі представники дворянства були на провідних позиціях у час революції, в добу Центральної Ради — О. Шульгин, Б. Мартос та інші, за Гетьманату — П. Скоропадський, Д. Дорошенко, Ф. Лизогуб та інші.

Проф. Оглоблин згадав про джерела, в яких можна знайти багатющі матеріяли до історії українського дворянства, як от неопубліковані щоденники — Григорія Ґалаґана, Олександра Кістяковського, генерала Михайла Домонтовича, листування українських діячів, архів „Київської Старини" та багато інших.

Доля багатьох архівів невідома. Чимало приватних архівів загинуло під час революції і воєн.

Уроженець Києва, професор Оглоблин, 70 років, належить до провідних істориків нашого часу. Навчав у різних високих школах України. Був директором Центрального архіву стародавніх актів у Києві. За німецької окупації був головою міської управи Києва. Тепер живе в ЗДА.

Поштовхом до його зацікавлення проблемою української провідної верстви була одна з конференцій УВАН в 1950-их роках, на якій він доповідав про Козацько - гетьманську державу 17-18 сторіч і порушив питання про занепад її провідної верстви. Президент Академії проф. М. Ветухів, що голосував на тій конференції, висловив свої погляди на проблему, як біолог - генетик.

Після того проф. Оглоблин мав кілька розмов з проф. Ветуховим на тему уступання української провідної верстви (козацької верхівки) і приходу нової верстви, обговорюючи аспекти соціологічні і біологічні. Пізніше, на початку 60-их років почав детально вивчати питання провідної верстви.

«ЇЇ ТВОРЧІСТЬ — ЗАЯВА НА БУТТЯ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІЇ»

УВАН відзначає ювілей Лесі Українки

Творчість Лесі Українки — це «заява на буття української нації, і майбутнє її ідей лежить не тільки в мистецтві, а й у політиці, де вони мають бути здійснені», сказав проф. Юрій Шевельов, відкриваючи врочисту конференцію УВАН (Української вільної Академії наук) для відзначення сотої річниці народження Лесі Українки.

Конференція відбулася в Ню Йорку 24 квітня.

Леся Українка, клясик нашої літератури, у своїй творчості була новаторкою, навіть революціонеркою, сказав Ю. Шевельов. «Від неї йде шлях новітньої української поезії».

Проф. Петро Одарченко в доповіді «Нове про Лесю Українку» говорив про останні видання, присвячені Лесі Українці, відзначивши як найвидатніше з них працю Ольги Косач-Кривинюк «Леся Українка: хронологія життя і творчости», що була опублікована Українською вільною Академією наук до 100-річчя з дня народження Лесі Українки.

Григорій Костюк у доповіді «Леся Українка і Володимир Винниченко у світлі сучасної літературної критики в УССР» сказав, що в той час, як збереглися матеріяли про творчі взаємини обох письменників, зокрема стаття Лесі Українки про Володимира Винниченка, сучасна літературна критика в УССР заперечує ці взаємини.

У конференції, що притягнула багато учасників, головно з-поміж молоді, взяла участь також рідна сестра Лесі Українки Ісидора Косач-Борисова.

З «ЛИСА МИКИТИ»

Новий привіт. «Будь моїм Валентином — але Морозом».

Без краватки. З Торонта пишуть нам, що жіноцтво ЛВУ не дало прем'єрові Трюдо вишиваної краватки на шлюбний дарунок, бо він не прислав привітання з нагоди 20-річчя ЛВУ.

Підпільний бар. Українські студенти в Ню Йорку хочуть мати свій підпільний бар, але ще вагаються, як його назвати: «Тарас Бульба» чи «Террі Потейто?»

Дівчата. Наші дівчата тільки раз, на 17 році життя, беруть у руки «Америку» чи «Свободу», щоб подивитися на свої фотознімки перед тим чи іншим балем дебютанток.

Забуті. Багато в нас пишуть і говорять про тих, що очолюють різні комітети й установи, а ніхто доброго слова не скаже про тих, що їх охвощують (від «хвіст»).

Пів тисячі. Як робили в Філядельфії демонстрацію, то «Свобода» подала чотири тисячі народу, а «Америка» — тільки три тисячі з половиною. Пів тисячі впало за патріярхію.

У Римі. Делегати секретаріяту СКВУ і делегати Товариства за патріярший устрій мусіли поїхати аж до Риму, щоб там зустрітися, спільно пожуритися тяжкою долею нашої Церкви і — посваритися.

Старі книги. В Римі тепер затирають руки, бо в старих книгах мають записане, що русин був і буде русином, хоч би час від часу подав себе за українця.

ЛИСТИ ЧИТАЧІВ

ДЕ НАМ ШУКАТИ ПРИЯТЕЛІВ?

Українці — і китайці

Ми вже мали кілька „надійних" союзів, себто таких, що ми надіялися, що їх маємо, а насправді ми їх не мали. Тепер дехто з наших політиків у Мюнхені радить шукати спілки з китайцями, мовляв, ворог нашого ворога є нашим приятелем.

Коли ми нарешті навчимося, що ця засада фальшива? Нашим приятелем є тільки наш прятель. Ворог нашого ворога може бути також нашим ворогом. Чи треба пригадувати Гітлера?

Нам треба людей, які знають Китай і китайські справи. Але політичною небезпекою є наївні надії, мовляв, так воно повинно бути, отже — так і буде.

Чан Кай-ші є противником комунізму. Так кажуть. Він насправді є противником Мао Цзе-дуна. Яку підтримку він може дати українцям? Китайські націоналісти не збираються розбивати російську імперію. Син Чан Кай-ші одружений з росіянкою. Цікаво, чи хтось з наших політиків, що їздять на Формозу, говорив з цим подружжям не лише про загальникову боротьбу з комунізмом, а про Україну?

Китайські комуністи довго про українців не згадували взагалі. Потім, коли сварка з росіянами зробилася гострішa, були також деякі згадки про кривди, що діються українцям. Але Мао Цзе-дун особисто співчував ще більше полякам, які втратили свої східні землі!

Я не знаю, чи китайці підуть війною на Сибір і на Москву. А як підуть, то чи від цього буде нам легше? Може, буде. А може, й ні. Якщо китайська повінь заллє російські землі, то нема підстав сподіватися, що китайці побожно спиняться на українському кордоні і скажуть: далі ми не йдемо.

Може колись таке статись, що американці визнають за корисне розбити російську імперію. Але й тоді не варто захоплюватись американським „приятелем", бо він може насамперед дбати про „покривджених" поляків, мадярів, румунів. Хіба ж таке вже не було? Хіба не роздавали їм українських земель?

До чого ж — спитаєте мене — я веду? А ось до чого. Приятелів у політиці нема. Є тільки тимчасові союзники чи спільники, якщо вони бачать користь у даній спілці. Прихильність може бути тільки в окремих людей. Я волію, наприклад Мілована Джіласа, ніж Джорджа Кеннана. Джілас — комуніст, але він визнає українську окремішність і бажає українцям принаймні вільного культурного розвитку. Кеннан — противник комунізму, але Україна в його очах — тільки російська провінція.

Де ж наші приятелі? Наші приятелі — це кожний українець. Якщо ми виростемо до такого розуміння, якщо українець могтиме покладатися на другого українця, якщо почуття єдности буде сильніше за всякі внутрішні різниці, то нам, великому народові, не треба буде безнастанно і тривожно оглядатися за приятелями серед чужих. Політична зрілість і єдність давала перемогу іншим народам. Інакшого шляху нема й перед нами. Зрілости і єдности, а не вічного розбиття і вічного шукання приятелів між чужими.

Едмонтон **Василь Гаврищ**

ШАНУЙМО ТИХ, ЩО ОБОРОНЯЮТЬ ПРАВДУ

Справа отця Малоні

В останньому числі «УВ» була поміщена стаття «Інформація і дезінформація». В ній підкреслено суперечність у писаннях американського єзуїта о. Джорджа А. Малоні, мовляв, «він своїми гаслами в поважній енциклопедії заперечує свої статті, які появляються в українських газетах».

Я певний, що о. Малоні сам займе становище до згаданої статті в «УВ». Все ж таки уважаю, що не можна лишити справи без вияснення, яке бажаю тут подати. Не гасла заперечують статті о. Малоні, а навпаки. Чому? Бо статті його не тільки в українській пресі, а теж в американській, а до того ж і його листи до Святішого Отця Папи Павла VI в обороні справедливих прав Української помісної Церкви датою є пізніші від гасел. Отже, логічно беручи, не те, що сталося скорше, а те, що пізніше, є важне. В нашому випадку переконня о. Малоні еволюціонували в користь української правди. Як же це так?

Отець Малоні, автор гасел у згаданій статтею енциклопедії, це Савло, що за словами свого учня євангелиста Луки: «в Єрусалимі лютував проти тих, які ім'я (Ісуса) призивають» (Діян. 9, 21). Сьогоднішній о. Малоні — це Павло, який мав відвагу про себе писати: «Ви чули про мою поведінку колись у юдействі, про те, як я несамовито гонив Божу Церкву та руйнував її . . . бувши запеклим прихильником передань моїх предків» (Гал. 1, 13-14).

Отець Малоні, автор гасел в американській енциклопедії, зустрівшися з неґацією прав верховного архиєпископа, ісповідника Иосифа та його змагань за усамостійнення нашої Церкви в її самоуправі, відважно став в оборону правди! Він прозрів духово, як колишній ворог Христа Савло, і відважно сьогодні бореться за справедливість і правду для Української помісної Церкви.

Уважаю, що добре ім'я, о. Дж. А. Малоні, сьогодні великого і беззастережного приятеля українців, повинно бути збережене.

Едмонтон

о. В. Тарнавський

ПОВІДОМЛЕННЯ

(рішення покинути)

АЛБЕРТСЬКА КОМІСІЯ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗДОРОВ'Я

ТІ МЕШКАНЦІ АЛБЕРТИ, ЩО ВИРІШАТЬ ЗАЛИШИТИСЯ ПОЗА АСЕКУРАЦІЙНИМ ПЛЯНОМ АЛБЕРТСЬКОЇ АСЕКУРАЦІЇ ЗДОРОВ'Я ТА АЛбертського пляну звороту коштів за шпитальне лікування, на найближчий пляновий рік, що розпочинається 1 липня 1971 р., можуть виступити, виповняючи відповідну заяву не пізніше 30 червня 1971 р. Це відноситься теж до тих мешканців, які перед тим вирішили залишитися поза пляном протягом цього плянового року, тому що про рішення треба заявити перед початком кожного плянового року. Особи, які бажають залишити плян на найближчий рік, але які були в асекураційному пляні в цьому році, мусять зареєструватися в Асекураційній комісії й заплатити асекураційну оплату до 30 червня 1971 р.

Мешканці повинні бути свідомі того, що, залишаючи Асекураційний плян, вони будуть особливо і єдино відповідальні за всі основні здоровні послуги, які одержать від Албертської комісії для обезпечення здоров'я та за шпитальні послуги, які одержать у рямцях Албертського пляну звороту коштів за шпитальне лікування, для себе самих, та за їх рідних, якщо вони їх мають.

Форми заяв для зголошення виступлення з пляну можна дістати в бюрах комісії: in Edmonton at 118 Avenue & Groat Road or Phillips Building, 10169 - 104 Street, or in Calgary at Room 703, J. J. Bowlen Building, 620 - 7 Avenue S.W. Форми можна теж одержати, пишучи до: Alberta Health Care Insurance Commission, Box 1558, Edmonton.

В 40-РІЧЧЯ ГІМНАЗІЙНОЇ МАТУРИ

о. Володимир Тарнавський

Недавно я одержав з України листа від доброго друга Олеся, що „перекваліфікувавшися на ходу", бо було з ним „різно, пестро і сорокато" сірою людиною пробивається крізь „радісне життя", надіючись ще послужити в слушний час рідному народові. В листі своєму він пише до мене: „я довідався, що ти живий, а туристи кажуть, що працюєш суспільно. Ось вкоротці пройде 40 років, коли ми закінчили середню школу, здали матуру. Було нас 33 випусники гімназії, а зараз живе нас, мабуть, менше половини. Місце, де була гімназія, є, але фронтовий будинок переробили на житлові приміщення. Зникли написи, що в них ми зачитувались учнями, як наприклад „амікус Плято, сед маґіс аміка верітас" (Плятон є мій приятель, та правда більша приятелька"), але в наших душах і наших діях вони залишилися. Наше життя проходить серед непорозумінь і тихого смутку. Життя кожного з нас, то правдивий роман, жалко тільки, що його в обставинах теперішнього часу не можна видати".

INTERTRADE EXPRESS CORP.

НАЙПЕРШЕ ВАМ СКАЗАЛА — А ТЕПЕР ВАШІ РІДНІ ТО ПІДТВЕРДЯТЬ

ЗАМОВЛЯЙТЕ ЛИШ СПЕЦІЯЛЬНІ РУБЛЕВІ ЦЕРТИФІКАТИ В УКРАЇНУ

Вони є найкращим дарунком. Спеціяльні рублі мають чотири рази більшу вартість як звичайні рублі. Ваші рідні можуть за них купити, що захочуть за малу частину звичайної ціни — на справді за одну четвертину нормальної ціни або навіть за менше. Деякі товарі можна купити за спеціяльні рублі так дешево, що їхня вартість виходить за одного доляра на 10 рублів. Напишіть до нас, або телефонуйте й ми вишлемо вам **АБСОЛЮТНО ДАРОМ** наш новий ілюстрований каталоґ. Ви тоді переконаєтеся, що СПЕЦІЯЛЬНІ РУБЛЕВІ ЦЕРТИФІКАТИ є найкращим дарунком. Достава товарів додому протягом 3-4 тижнів. **Ціна $2:13 за один спеціяльний рубель. АБСОЛЮТНО НІЯКИХ ДАЛЬШИХ ДОПЛАТ.** Ви можете післати суму, яку забажаєте. **ВПОВНІ ГАРАНТОВАНІ.**

Замовляйте тепер
Замовляйте лиш через

INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd Street
Fifth Floor
New York, N.Y. 10010
Tel.: 982-1530

ЖАДАЙТЕ НАШОГО НОВОГО ДАРОВОГО КАТАЛОҐУ.

ВАЖЛИВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

Наша спеціяльність: замовлення на автомобілі та апартменти.

В місяці травні минає 40 років з того часу, як 33 учні восьмої кляси української державної гімназії в галицькому місті Станиславові „здавали матуру". Десять років тому в тридцятиріччя тієї небуденної події в нашому розмірно ще дуже молодому віці, я написав був спомин в „УВ", сповняючи мій обов'язок дружби супроти товаришів науки, висловлюючи і вдячність нашим виховникам-учителям, що провадили нас вісім років, навчаючи: якщо корисним має бути ваше життя „мегаля айтейте — великого бажайте"!

Хоч би друг Олесь був не віднайшов мене та не написав повищих рядків, я був би напевно згадав і про нього і про всіх інших товаришів шкільної лавки в цю пам'ятну обставину 40-річчя матури. В 22 числі „УВ" за травень 1961 я подав був поіменний список усіх моїх товаришів, зазначуючи, що дивним збігом обставин, хоч з дому я нічого не вивіз на еміграцію, зберіг пожовклий листок останньої клясифікації в 8 клясі та ім'я кожного учня-товариша. Лиш кількох нас живе у вільному світі, мало хто, врятувавшись прямо чудом, животіють в підсовєтській Україні, а прочі з нас вже на тому світі. Перший з них помер студентом першого року теології Михайло Качур. В боротьбі за волю рідного народу у час 2 світової війни згинули геройською смертю Тадей Камінський, Володимир Капустяник і Павло Скалецький, а о. д-ра Авксентія Остафіїва найшли аж по кількох днях неживого таки в його мешканні. Мало хто і з наших професорів лишився в живих. На руки наших професорів: п. Івана Голембйовського, д-ра Сави Никифоряка та п. Романа Чубатого, які по цьому боці залізної куртини складаю в імені всіх товаришів найщирішу подяку за їхнє щире батьківське серце та всі труди, що ними назнаменоване було їхнє нелегке життя українського учителя в'язаного польською шкільною, а при тому так дуже в шовіністичному дусі веденою системою. Хоч би згадати 3 травня 1928 року, коли то ми учні станиславівської української державної гімназії на знак протесту проти польської шкільної політики на українських землях провели страйк і цей випадок був ч. 1 в обставинах тогочасного життя нашої гімназії. Він потряс і українську та польську публичну опінію і став предметом довгих змагань наших послів у варшавському соймі. За нами було право і розв'язаним в травні 1928 р. клясам 5, 6 і сьомій привернено права учнів. Ми всі в вересні здавали додаткові іспити і в жовтні почалась для нас правильна наука.

Багато води пропливо в Бистриці, на яку ми так часто ходили на прогульки з професорами природи Петром Ростинським та Левом Гаванським, багато чого сталося в за той час в житті кожного з нас та й цілого нашого народу. Бог зберіг мене, хоч нераз смерті в очі доводилося глядіти. Йому доброму від нас живих товаришів складаю подяку за видиму опіку. До нього несемо наші щирі-покірні молитви за професорів і товаришів, що переставилися у вічність. Надія веде нас у життя. Чи доведеться мені в третє написати спомин в 50-річчя матури, не знаю. Хай ці рядки будуть виявом моєї щирої любови до всіх моїх товаришів, хай будуть довгом вдячности для дружби, яка нас звязала духово водно. Дорогий Олесю, на руки Твої шлю щирі вітання для всіх Вас, що живете там в підяремній Україні та бажаю діждати щастя видати роман. Ти сам бо пишеш про себе: „Хоч я був на списку останній, всежтаки стараюся дотягнутися до рівня відмінника". Щасти Тобі, Боже, в Твойому нелегкому житті.

Річна передплата «У.В.» – тільки $5.00

Українська керамічна студія в Едмонтоні

П-І О. МАНАСТИРСЬКА ВІДКРИЛА СВОЮ СТУДІЮ

(Н. Ц.) — Хто не знає п-і Олі Манастирської? Вона діяльна громадянка. Завжди в управі різних організацій-секретаркою, головою (станичною), заступницею, культурно-освітною референткою; кол. вчителька курсів українознавства, довголітня виховниця та командантка пластових таборів. Була теж діяльною членкинею албертських любителів кераміки. Її ручні роботи, пісеньки та вірші її власного укладу та режисерування діточих п'єс тішилися великою популярністю та були тепло прийняті українською молодою.

п-і Оля Манастирська

В українських газетах друкувалися її статті про пластові табори та ручне майстрування. П-і Манастирська загалом цікавиться мистецтвом. Давніше займалася ткацвом, малярством, писала писанки, а тепер присвячує найбільше часу гончарству. Вона покінчила успішно керамічні студії в мистецькій школі в Бенф, на які діставала дві стипендії, а відтак була інструкторкою в тій школі. Як інструкторка кераміки п-і Оля відома теж у Віллінгдон та Едмонтоні. Вона влаштувала керамічні виставки та брала участь у виставках кераміки в Бенф та Едмонтоні, де здобула відзначення та прихильну фахову оцінку. Виступала теж з доповідями про українську народню кераміку в Едмонтоні та Саскатуні.

При горчарському крузі п-і Оля Манастирська майстер. З під її руки виходять різні форми. Вона творить власні проєкти та рисунки орнаментів для власних виробів. Захоплена вона побутовою формою української народної кераміки, яка є джерелом її композицій. У своїй праці вона не шукає ніякої матеріяльної користи й тому її студія не буде прибутковим підприємством. Своє знання п-і Оля бажає передати молодим, що цікавляться тою галуззю мистецтва. До неї приходять гуртами пластунята й вона навчає їх початкуючою технікою ліпити різні предмети. Один гурток пластунок протягом двох років приходить правильно до своєї улюбленої інструкторки на „кераміку". Недавно з уваги на велике зацікавлення в гончарському ділі її знайомих, п-і Оля відкрила керамічну студію. Зацікавлені приходять туди щовівторка. Перше враження-запах глини та „колесо" вказує на гончарське приміщення. По стінах робітні різнородні образи — картини з мистецькими керамічними виробами, фотографії зображеної техніки та полички з керамікою, виробництва п-і Олі. Людина оглядає те все, захоплюється тим й дістає охоту й сама спробувати „відчути глину в руці".

На першій лекції глину змішуємо й відчуваємо її гнучкість, а відтак приступаємо до валкової або стрічкової методи ліплення, яка є дуже давна й примітивна. Тою методою — каже наша інструкторка — можемо виробляти різнородні речі: горщики, глечики, збанки та миски. Для скоршої праці та більшої досконалости вживається гончарського колеса, що було відоме здавна в Єгипті та Китаї. В Україні ним користувалися щойно в першому сторіччі по Христі. Керамічні колеса є різні: ручні та електричні. П-і Манастирська користується ніжним колесом, що для початкуючих є найкраще.

Керамічні вироби діляться ножним колесом, що для штурні твори. Від пристосування залежить форма. Форма то основа керамічного твору. В українській народній кераміці наш народ виявив свій естетичний смак та побутові умовини свого життя.

З формою тісно зв'язане декорування керамічних виробів. Вироби можна декорувати ґравіруванням, ліпленням й витисканням візерунку на сирому посуді, а також розписом. Завершенням керамічних виробів є одно-або дворазове випалювання. Керамічні вироби, неполивані, випалюється раз, а поливані випалюється двічі. Випалюванням всіх керамічних виробів зайнявся п. М. Стефанів й йому належиться за те щира подяка.

Мрією нашої інструкторки є мати власну гончарську піч. П-і Оля пояснює, що під час випалювання глязури на виробах стають досить химерними й тому вироби відтак стають цікавими. Не завжди дістається кольор, який бажається, або який заплянoвано. Часто поверхня виробів змінюється. Через те гончарство є якраз і цікаве.

Студія п-і Манастирської є першою українською студією в Едмонтоні, яка має на меті плекати особливості української народної кераміки й тим продовжувати цю ділянку нашої культури.

ГОЛОС МАЄ МЕЙОР ЕДМОНТОНУ

БУДУЄМО НОВЕ МІСТО В МІСТІ

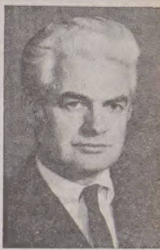
Айвор Дент, мейор

В понеділок минулого тижня міська рада вчинила великий крок в справі реалізації розбудови проєкту Мілл Вудс. Рада уповажнила місто проголосити публічні збори в справі того пляну — й ті збори відбудуться правдоподібно в першому тижні місяця червня.

Як багато з вас собі пригадує, Мілл Вудс то велика дільниця для розбудови в південно-східній частині міста, в якій зможе евентуально поселитися до 115.000 нових едмонтонців. Властиво то ще щось більше, як те. Це підприємство представляє зразковий примір провінційно-муніципальної співпраці при розв'язці проблеми розбудови міста, з якою мають до діла всі метрополітальні околиці в цілому краю. То можна сказати, було історичне підприйняття.

Нашим першим завданням при розбудові цієї дільниці буде задержати постійний карколомний зріст ціни за землю, через що для багатьох наших мешканців було би прямо неможливим здобутися на купно навіть пересічного дому. Провінція скоро й зручно закупила майже всю землю на просторі дев'яти квадратових миль Мілл Вудс і протягом найближчих п'ятнадцяти років буде її продавати містові, завдяки чому її зможуть набути по приступній ціні ті, що захочуть будувати там доми, як ця дільниця буде розвиватися. Приступна ціна означає прибл. 4,000.00 дол. за одну будівельну площу („лоту").

Як і ви самі можете собі уявити, то буде великий удар для тих, що спекулюють землею під будову на терені Едмонтону, а то може бути лише великою користю для будучих власників будинків.

На публічних зборах в місяці червні кожний зацікавлений матиме нагоду подати свої завваги до пляну, над яким міські пляновики працювали більше, як рік. На мою думку, плян є дуже добрий і міські пляновики, предкладаючи його міській раді, постійно підкреслювали, що його можна легко змінити, відповідно до потреби. То означає, що в ньому можна поробити зміни, чи то у висліді суґестій з боку посторонніх людей, чи наслідком прискорення чи сповільнення розвитку проєкту будови.

Після публічних зборів, плян буде предкладено до затвердження корпорації для будови домів Албертського провінційного уряду і, після того, можна зачинати працю на наміченій площі. Згідно із пляном, перші мешканці нової дільниці повинні би там замешкати весною 1972 р.

Промине певно двадцять років, заки дільниця Мілл Вудс буде вповні розбудована. Під багатьома оглядами то буде місто в місті. В ньому буде центральний комерційний осередок, а поруч нього житлові апартменти, а від них розтягатимуться житлові будинки різного типу-хати для поодиноких родин; доми до винайму за низьким чиншом, кількаповерхові будинки ітд. І, очивидно, там будуть яколи, парки, осередки з крамницями („шоппінґ сентерс"), різного рода малі крамниці та інші вигоди, що є в кожному місті.

До того я сподіюся, що поруч нового міста буде ще й миле сусідство. По перше через північно-західну частину дільниці пливе потік Мілл Крік, а по друге ціла площа похилена в південно-східному напрямі, там, де є Едмонтон і тому багато мешканців, які житимуть в Мілл Вудс будуть мбати прекрасний вид обріїв Едмонтону.

В додатку для тої дільниці заплановано надзвичайно догідну систему доріг, а окрім того буде теж предбачено включити нове місто в систему едмонтонської скорої комунікації („рапід транзіт"). То вможливить мешканцям нового міста заїхати скоро до центру Едмонтону та проїздити легко по їхньому новому місті. В новому місті предбачено теж багато відкритих площ та доріг для проходів так, що, настільки можливо, мешканці матимуть найкращі речі з двох світів: життя міста перед своїми дверима та тишу фармів за їхніми домами.

І гадаю, що ми можемо гордитися тим поступом, який ми зробили досі. Будучі покоління едмонтонців матимуть нагоду вибирати можливість гарного життя, тобто щось, чого не мали інші в так багатьох інших частинах північно-американського континенту.

Ivor Dent

Айвор Дент, мейор

Українська молодь вшановує піонерів

Цього року минає 80 років від приїзду перших українських поселенців до Канади. З тої нагоди українці Алберти, а головно Едмонтону, відзначають цю річницю святочними концертами та іншими імпрезами. Одночасно вони висловлюють вдячність нашим поселенцям-піонерам, що своєю витревалістю, висловлюють вдячність навою працею здобули признання та пошану від своїх сусідів інших національностей для себе та для всіх українців, що прийшли після них. Тому й не диво, що з нагоди Свята державности, коли піднято український прапор на міській ратуші, посадник Едмонтону мейор І. Дент згадував теж і заслуги українських поселенців-піонерів.

п. М. Куць

Минулого місяця відділ КУК в Вдмонтоні вшанував перших українських поселенців окремим бенкетом, на якому були присутні: прем'ер Алберти, президент та канцлер Албертського університету, міністри, посли та інші визначні гості, що своєю присутністю засвідчили важність тої події.

В п'ятницю, 28 травня в годині 8-ій вечора в ювілейній авдиторії наша молодь вшановує наших піонерів окремим концертом. Цей концерт організує філія Українського Національного Об'єднання в Едмонтоні.

На програму складаються виступи школи народних танців та танцювального ансамблю „Черемош" при філії УНО під керівництвом звісного маестра народних танців п. М. Куця, хору „Верховина" ОЖ ЛВУ і ансамблю бандуристок СУМ під управою проф. С. Яременка. Вперше виступить перед українською публікою мішаний хор „Дніпро", а окрім того мішаний хор СУМК. Обома тими хорами диригуватиме п. Р. Солтикевич.

Про українських піонерів, що перетворили лісисти прерії в родючі землі, що будували перші дороги, побудували перші церкви та народні доми — буде говорити син піонера перший міністер українського роду в провінційному уряді Алберти — п. А. Головач, міністер культури, молоді та дозвілля.

На сцені виступить понад 300 учасників. Сама школа народних танців при УНО має понад двісті учнів.

Українське громадянство Едмонтону та околиці напевно оцінить належно спільний виступ нашої молоді, присвячений 80-річчю поселення українців у Алберті й своєю численною участю в концерті заохотить нашу молодь плекати українську пісню та танець та зберігати всі культурні традиції, що їх принесли з України наші піонери.

Просимо батьків прийти на концерт зі своїми дітьми, щоб вони побачили красу українських народних танців, почули наші чудові пісні і самі набрали охоти до вивчання їх, а одночасно й вшанувати наших перших поселенців у Канаді.

д-р М. Суховерський

Концерт в честь Т. Шевченка у Ванкувері

(закінчення з 6 стор.)

спільно влаштувати такий вдатний концерт. В цьому концерті взяли участь всі українці Ванкуверу та околиці, всіх віровизнань та різного віку. Зокрема мило вражала велика участь молоді в хорах, великі збірні хори та чимало дітей. Дописала теж гарно публіка, що вщерть виповнила простору залю.

П-і Гайдимовська подякувала парохам обох українських церков за проголошення свята, о. Бубликові за виготовлення програмок, диригентам, хористам, вчителям рідних шкіл, молоді, дітям та всім, що брали участь в концерті.

Всі точки програми були виконані дуже добре. Хористи та декляматори виступали майже всі в народних строях. Програма була укладена цікаво й публіка щедро нагороджувала оплесками виконавців.

Шевченківський концерт був дійсно вдатною імпрезою й належним поклоном Великому Кобзареві.

Найдогідніші переліти в Україну - то наша канадська лінія "СІ-ПІ-ЕР"

Чи вибираєтеся в відвідини до рідних в Україну, чи хочете їх спровадити на відвідини до Канади - все найкраще поладнає вам "СІ-ПІ-ЕР"

«СІ-ПІ-ЕР» може для вас полагодити висилку гарного дарунку вашим батькам чи рідним у формі заплаченого квитка подорожі. Ці квитки, як теж і квитки для вас самих, можна сплачувати догідними ратами. Наші літаки літають майже до всіх країн світу і ми скрізь маємо наших представників, що радо послужать вам допомогою та радою в часі подорожі.

Зверніться до вашого аґента подорожів або найближчого бюра «Сі-Пі-Ер».

Подорож літаками «Сі-Пі-Ер» – то справа на ввесь світ.

CP Air

ПАМ'ЯТІ ПРОФ. Д-Р ОРЕСТА СТАРЧУКА

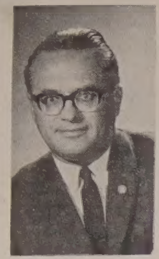
д-р Орест Старчук

В неділю, 14-го лютого 1971 р., вранці розлетілася по Едмонтоні сумна вістка, що не стало між живими д-ра Ореста Старчука, професора Албертського університету в Едмонтоні. Друга серцева атака перервала життеву нитку ще відносно молодої людини.

Проф. О. Старчук народився в жовтні 1915 р. в селі Топорівцях, Буковина. Батько його був учителем і довгі роки директором школи в Топорівцях, де також учителювала його мати. Народню школу закінчив він у рідному селі, а середню освіту, тобто ґімназію, в Чернівцях. Осінню 1933 р. записався на правничий факультет Черновецького університету, який успішно закінчив 1938 р., отримавши докторат права і політичних наук. По окупації Буковини большевиками, літом 1940 р. був арештований. По звільненні, йому вдалося перебратися на захід. Під час війни продовжує студії російської мови і літератури. По війні, з липня 1945 р. до весни 1948 р. працював в англійському правлінню в Ґановері, Західня Німеччина. На старання його тітки, п-і А. Пурич, із Смокі Лейк, покійний з дружиною Анною, донечкою Астрид та сином Ігором прибули весною 1948 р. до Едмонтону.

Моючи відповідну підготовку і знання слов'янських мов, д-р О. Старчук в осені 1949 р. був покликаний на викладача російської мови в Албертському університеті. Із перших днів своєї праці він починає класти тривкі підвалини під розбудову слов'янських студій. Робить всі старання щоб розбудувати відділ слов'янських мов та міждепартаментальний відділ для слов'янських і східноевропейських студій. Рівночасно він робить заходи, щоб розбудувати збірку слов'янських видань в бібліотеці Албертського університету. Найбільшу увагу присвятив д-р Старчук українським збіркам. Багато книжок він особисто збирав між організаціями і знайомими і передавав їх до бібліотеки.

Вакаціями, замість їхати на відпочинок, він упорядковував та каталогував ці збірки. Найбільшою його заслугою є здобуття і оформлення фундації імені Ґонсета. За стараннями д-ра Старчука, п-і Ірина Ґонсет з ЗДА, подарувала певну суму нашій бібліотеці. Прибутки з цього вкладу є призначені на закуп українських видань.

Щоб заохотити студентів до студій української мови, проф. О. Старчук здобув дев'ять постійних стипендій від різних українських організацій в Едмонтоні, як нагороди для найкращих студентів української мови. За цей здобуток українське громадянство і студенти української мови в Албертському університеті, будуть йому завжди вдячні.

За його віддану працю для університету та студентів 1954 р. покійний отримав ступінь доцента, 1958 року ступінь звичайного професора, а 1965 р. дійсного професора. У квітні 1964 р. студії слов'янських мов, при відділі модерних мов, стали самостійним відділом слов'янських мов і д-р О. Старчук був іменований його головою.

Праця д-р О. Старчука не обмежувалася тільки до розбудови слов'янського відділу і бібліотеки. Він працював у багатьох наукових, культурних та виховних організаціях та інституціях. Він був членом-основником Канадської асоції славістів, її секретарем, заступником та президентом. Він був членом управи і заступником НТШ, директором, головою дирекції і виховником студентського Інституту св. Івана в Едмонтоні. В асоціяціях і в різних інших товариствах д-р Старчук виступав з рефератами на літературні і культурно-освітні теми. Він написав кілька підручників в англійській і російській мовах для студентів для вивчання російської та слов'янських мов. Написав цілий ряд статтей, що були опубліковані в різних журналах.

Похорон покійного відбувся в середу, 17-го лютого 1971 р., з катедри св. Івана Хрестителя. В церкві, від парафії і церковних установ, прощав покійного прфоесора отець протоієрей О. Хом'як. Він підчеркнув заслуги д-ра Старчука як члена парафії та церковних організацій. Він склав співчуття в імені всіх парафіян дружині та родині покійного. На цвинтарі св. Михайла прощав померщого його шкільний товариш д-р М. Суховерський, який подав коротко життевий шлях покійного та підчеркнув участь і працю його в українському студентському житті на Буковині.

Д-р Старчук, вже в вищих клясах ґімназії брав живу участь у таємній організації „Кубань" за що грозило йому виключення зі всіх середних шкіл. Здавши матуру, вступив до акад. студ. Козацтва „Чорноморе", де брав активну участь і занимав провідні становіща. Він брав також активну участь у спорт. тов. „Довбуш", в „Укр. Книгозбірці", в Товаристві „Кобзар" та інших товариствах.

В останніх днях перед смертю, д-р О. Старчук став одним із засновників Українського професорського клюбу в Едмонтоні. Д-р М. Суховерський передав дружині дітям і родині найщиріше співчуття від всіх земляків, всіх товаришів і організацій та їх членів, до яких належав в Україні і на еміграції бл. п. О. Старчук.

На обіді по похороні, що був приготовлений в катедральний залі св. Івана, д-р Л. Фарина прощав проф. О. Старчука від української православної громади. Він підчеркнув готовість і відданість сл. п. О. Старчука служити не тільки православній громаді, головно на культурному і літературному полі, але й кожній іншій громаді, котра тільки його помочі потребувала.

Згідно з українським буковинським звичаєм, в суботу 27 березня, о. прот. О. Хом'як відправив Службу Божу за упокій душі сл. п. проф. О. Старчука. По Службі Божій, пані А. Старчук і діти улаштували обід — поминки в залі св. Івана, на які численно зійшлися приятелі, товариші й знайомі. Головним бесідником на поминках був д-р С. Л. Яремчук, який переповів життевий шлях д-ра Старчука, його вклад у розвиток слов'янських студій при Албертському університеті та його працю в наукових та суспільно-громадських організаціях. Він спеціяльно підчеркнув важність праці д-ра Старчука, як члена дирекції, заступника голови та голови дирекції в інституті св. Івана і виховника студентів.

Українська громада в Едмонтоні розпрощалася тільки з тілом проф. О. Старчука, сказав д-р Яремчук, та його дух, його віддана й жертвенна праця на педагогічному, науковому і суспільно-громадському полі, залишиться для нас і наших дітей світлим дороговказом.

М. Суховерський

Смокі Лейк, Алберта

ПОХОРОН БЛ. П. ІВАНА ЮСИПІНКИ

бл. п. Іван Юсипінк

В неділю, 27 грудня помер в шпиталі у Лемонті старенький піонер бл. п. Іван Юсипінк з містечка Смокі Лейк.

Покійний народився 23 березня 1881 р. в селі Шупарка, пов. Борщів, Західна Україна. До Канади він приїхав у 1913 р. й наперід переїхав цілу країну від моря до моря, а тоді став на працю в залізничій компанії Сі-Ен-Ар в південний Алберті. На тій праці пробув він 31 років.

В 1915 р. він одружився з Марією Андріїв й молоде подружжя почало своє життя на степах Алберти, де вони переживали всі піонерські трудноці, а до того там не було ні своєї церкви, ні своїх людей. Одинокою розрадою була українська книжка й часопись, що він їх читав нераз навіть до ранку, а родичі його слухали. Був теж довголітним передплатником „Українських Вістей".

Покійний дуже любив ліс та тужив за лісом. Всюди, де він жив, він викопував деревця, садив їх біля хати, підливав їх протягом посухи, доглядав їх та любувався ними. В кожному місці, де він був, залишав він по собі малий зелений острівчик дерев. В 1946 р. він покинув працю на залізниці й поселився у Смокі Лейк, де він мав троха землі. Тут був ліс і була українська церква і було багато українців. Тут покійний прожив кілька дуже милих років. Та згодом почав він занепадати до здоров'ю, тоді залишив фарму й перейшов жити до міста. В 1970 р. він захворів таки поважно й з тої хвороби вже не видужав.

Покійний полишив у глибокому смутку дружину Марію, сина Івана, дочку Анну Головайчук та 5 внуків.

Похоронні богослужби відслужив о. Т. Гурко в церкві св. Параскеви, а тліні останки покійного зложено на церковному цвинтарі.

З нагоди похорону дружина покійного передала 10.00 дол. на „Українські Вісті". За жертву щиро дякуємо, а покійному Іванові вічна пам'ять.

Концерт в честь Т. Шевченка у Ванкувері

До щорічних імпрез, що їх влаштовує відділ КУК у Ванкувер, належить і концерт у честь Тараса Шевченка.

Цьогорічний концерт вдався дуже гарно. Участь у концерті взяли представники всіх організацій, що діють у Ванкувер та околиці. Свято було гідним соборним виявом пошани всіх українців Ванкуверу, бо участь взяли члени організацій обох українських віровизнань.

Концерт відбувся в 3-ій годині пополудні в Українському католицькому центрі. Ще далеко до початку концерту простора заля Центру заповнилася публікою. Точно в третій годині на сцену, на якій пишався портрет молодого Шевченка, прибраний вишиваними рушниками, виступив мішаний хор української католицької церкви у Ванкувер, під орудою о. Б. Слободи ЧСВВ, і підспівав „О, Канадо!" укладу п. В. Шміґеля. Відтак містоголова відділу КУК п. А. Данилів, на тлі хору, відкрив коротким словом свято. Опісля український католицький хор відспівав „Думи мої" та „Садок вишневий". З черги членкиня СУМК п-а Віра Шевчик віддеклямувала „Послання", а членкиня УКЮ п-а Шірлі Головата відіграла на акордеоні „Реве та стогне" та „Родимий краю".

Дбайливо опрацьовану доповідь відчитала в двох мовах культурно-освітна референтка студентського клюбу „Альфа-Омеґа" п-а Марійка Гайдимовська. В своїй доповіді вона торкнула теж теперішні відносини в Україні. Мішаний хор православної церкви в Бирнабі, під управою п. проф. І. Реваковського, відспівав „Туман хвилями лягає" та „На Шевченкові роковини".

Сумівець В. Саїк, на тлі дітей Рідної школи української католицької парафії Покрова Пресв. Богородиці, віддеклямував вірш „Село", а рідношкільні діти, під управою учительки Юлії Стасюк, відспівали пісні: „Чом, чом, чом, земле моя" та „Ой у саду саду".

На тлі хору Рідних шкіл православних церков Ванкуверу та Бирнабі сумківець І. Шевчик деклямував вірш „Дума на смерть Т. Г. Шевченка", а хор дітей під управою Ліди Михайловської-Ґузик відспівав „Поклін тобі, Тарасе!" та „Наш отаман Гамалія".

Членкиня СУМК Ірина Ревуцька відіграла на фортепіяні „Думку" Барвінського. Мішаний хор православної церкви в Ванкувер під проводом п-і Єлисавети Єленяк відспівав „Розриту могилу" та „Сонце заходить".

Кінцеве слово сказала голова відділу КУК п-і Олена Гайдимовська, яка склала подяку та висловила признання всім організаціям Ванкуверу, які зуміли

(продовження на стор. 7.)

Маленькі горобчики, як я вами милуюся...

Є в Алберті маленькі пташечки, що через цілий рік з Алберти нікуди не вилітають. Лишаються в Алберті й у часі важкої, лютої зими. Тоді вони туляться по різних закамарках, попід стріхи, де лише можуть. Вони постійно жваво цьвірінькають, неначе співають. Але, як зимою прислухатися зблизька їхній пісні, то здається, що вони журяться, як їм перебути важку зиму. А пережити зиму в Алберті то нелегко. Але допомагають їм часом добрі люде, що кидають їм кришки хліба, або якесь зерно. І я теж нераз кидаю їм хліб. Вони позлітаються, їдять й цьвірінькають на їхній невеликий, повний дзьоб, неначе дякують за дбайливість про них...

А як надійде зима, то вони вилітають зі своїх зимових криївок й сідають на галуззя дерев. Перескакують весело з одної гілки на другу, з дерева на дерево. Й знову цьвірінькають, але якось інакше, як передтим. Наче би тішилися, що прийшла весна, неначе б вітали весну...

Тих маленьких пташечок я дуже люблю. Хоч вони маленькі, але повні життя. Зимою борються із голодом, хіба дехто з милосерних людей змилується над ними й кине їм кришки хліба на сніг... Але вони перемагають усе й голод і вкінці таки діждуться весни. І тою весною радіють і тішаться й співають їй свою пісню... Весною тішимося ми всі. А спів маленьких пташечок, що гурмами літають з дерева на дерево й весело цьвірінкають, збільшує нашу радість із приходом весни. Через те я так милуюся й люблю тих маленьких пташечок...

В. Гавриш

ВЕЛИКА УКРАЇНСЬКА АПТЕКА
MARKET DRUGS LTD.
через дорогу від міського ринку (маркету)
10203 - 97 вул., Едмонтон, Алберта
Борис А. Фербей і п-і Леся Івасюк
Найбільший склад ветеринарних ліків в Едмонтоні

МОЇ КАНАДСЬКІ ШЛЯХИ

БРАТИ КОВАЛЬЧУКИ — КОВАЛЬСЬКІ

В. ГАВРИШ

Досить цікавими поселенцями були три брати Ковальчуки, які одначе чомусь змінили своє ім'я на Ковальських.

До Канади найперше приїхав Іван Ковальчук із села Орішківці, Гусятинського повіту в 1907 р. Зараз після приїзду до Канади, він змінив своєю ім'я чомусь на Ковальський. Не знаю, чи тому, що воно звучало більше „по шляхетськи", чи може йому більше подобалося. Він був у своїх політичних переконаннях напів соціялістом й належав до товариства „Самообразування". Зразу він належав до парафії св. Йосафата в Едмонтоні й дуже добре знав покійних парохів о. М. Гуру ЧСВВ та о. С. Дидика ЧСВВ, жив з ними в згоді й ніколи проти Церкви не виступав. Свої напів-соціялістичні погляди він умів поєднати зі своєю вірою й був із тим щасливий.

Іван був рослий, кріпкої будови тіла й працював постійно по копальнях вугілля, а найдовше працював у копальні вугілля „Гомберстон майн" в Беверлі. За якийсь час він став передплатником польської газети „Америка-Ехо", що виходила в Чікаго, ЗДА, ба навіть часом казав, що він поляк.

В рік після приїзду до Канади, Іван спровадив з краю свого брата Николу, який теж скоро перемінив своє ім'я з Ковальчука на Ковальського. В 1913 р. Іван спровадив ще брата Петра, який теж змінив своє ім'я на Ковальський. Оба Іванові брати — Никола та Петро — були також високого росту, кріпкої будови тіла та надзвичайно здорові. Вони оба зразу працювали по копальнях, бо тоді за ту роботу ще найкраще платили, хоч вона була й важка й досить небезпечна, бо тоді по копальнях не було такого забезпечення від нещасливих випадків, як є тепер.

Іван Ковальський доробився троха грошей у копальні й купив фарму, 20 миль на північ від Едмонтону в околиці Бон Аккорд. Фарма була заросла лісом й треба було зачинати господарку від корчування лісу. Іван був сильний і скоро дав собі раду із корчуванням. Досить скоро збудував собі хату, купив чотири коні й непогану фармерську машинерію й господарив. Але лише літом. Зимою знову йшов працювюати до копальні. В сусідстві була на продаж ще одна фарма й він її купив досить дешево, бо там був теж ліс, який треба було корчувати. Він викорчував дерева й корчі, виробив землю й мав орної землі 300 акрів, а 20 акрів лишив на сіножать.

Відтак побудував гарні господарські будинки й пустився таки добре фармувати. Згодом купив трактор та інші господарські машини. Чотири коні, що з ними він розпочав господарку, пустив він на пашу на сіножать й казав, що він їх там і поховає, як вони поздихають, бо вони були добрі й він завдяки їм доробився. І дійсно, як здох один кінь, він його гарно поховав у куті на сіножаті, висипав могилу й обгородив огорожею. Так само зробив і з другим конем. Залишилося ще два. Якраз у тому часі почали скуповувати коні на м'ясо для лисів, а окрім того висилали кінське м'ясо до Бельгії й навіть не зле платили за коней. До Івана прийшов купець й запитався, чи Іван не продав би коней. Іван відповів, що в купця нема тільки грошей, щоб міг за коні заплатити, бо вони йому помогли доробитися й тома вони варта багато грошей. Купець послухав, похитав головою й певно подумав собі, що Іванові щось бракує в голові, як він так говорить. Незабаром поздихали й два останні коні й Іван поховав кожного з них в окремій могилі, яку огородив відтак огорожею.

Треба ще згадати, що Іван держав коней зимою в стайні й кожного дня рано, як до них приходив, говорив до них й коні мабуть його розуміли, бо деколи навіть головами махали на те. А деколи вранці то коні знову до Івана іржали, неначе би хотіли йому щось сказати. Такий то був Іван у відношенні до коней.

Іван дальше держався своїх радикальних поглядів, але жив у великій згоді із духовникам юнайтед чирч в Бон Аккорд, з яким часто вів розмови про релігію. Він навіть договорився з ним, що той священик має його поховати, як він умре. І дійсно, як Іван помер, його той священик поховав на цвинтарі, по лівій стороні, як ідеться до Бон Аккорд. Там є фармерський цвинтар. Я навіть був на його похороні.

Іван мав двох синів і дочку, які з ним працювали на фармі. Дочка, здається була вчителькою. Оба сини не одружилися, живуть дальше на фармі з матірю, яка варить їм їсти та їх обпирає. Вони й досі ведуть господарку.

Никола Ковальський також купив пів секції землі поблизу Іванової фарми. Земля його була добра й він доробився на фармі гарного майна. В нього було шість дочок, усі усі дівчата були гарні й добре виховані. Всі вони повиходили заміж. Никола на старість купив собі хату в Едмонтоні й тут доживав свого віку. Він та його дружина жили близько із членами Робітничого дому і їх обоїх звідти поховали, хоч годі мені сказати, щоб вони ставилися зле до церкви або до релігії. Я бодай того ніколи не чув. Оба брати Ковальські мали на своїх фармах криниці з нафтовою ропою й мали з того незлий прибуток, чи не по два тисячі долярів річно. Оба вони на старість були заможними фермерами.

Третий брат Петро, як приїхав до Едмонтону, зараз записався до школи. Навіть жив через один рік в Інституті ім. М. Грушевського, а відтак учителював в школі „Геф-Мун Лейк", на північ від Бон Аккорд. В Бон Аккорд був багатий фармер Джордж Мулiґан й в нього Петро працював на фармі. В того фармера була гарна дівчина, яка залюбилася в Петрові, який був також дуже гарний хлопець. По якомусь часі вони одружилися й Мулiґан дав молодятам зараз по вінчанні пів секції землі, збудував хату та інші господарські будинки й Петро став відразу добрим господарем. Петро почав фармувати й скоро доробився так, що вже мав 600 акрів доброї-управної землі. Очивидно, що йому стала в пригоді й наука, яку він закінчив, ну й тестева допомога. Петро мав завжди модерні машини, які значно влегшували господарку.

Попри господарку Петро почав цікавитися бджолами й завів гарну пасіку Відтак почав організувати пасічників й доставляти їм на весну бджоли з Каліфорнії. Його значення між пасічниками зросло так, що його вибрали президентом товариства пасічників й, завдяки тому, він їздив до Австралії та Нової Зеляндії, щоб познайомитися там з методами пасічництва. Він був членом торговельно-промислової палати („Чембер оф коммерс"), та різних інших організацій, м.ін. теж масонів. Він хотів й мене до деяких вписати, але я вписався лиш до промислової палати, до якої належу й сьогодні. Петро їздив на різні збори та конвенції по цілій Канади й його скрізь шанували. Але ніхто не говорив про нього інакше, як про українця Ковальського. І вже самим своїм іменем він приносив славу нашим українським поселенцям у Канаді. І хоч він не належав до ніяких українських організацій, то він своєю корисною діяльністю в чужих організаціях причинився до піднесення імени наших поселенців. Петро завжди купив квиток на український концерт, чи якусь розігравку, чи дав жертву під час збірки. До того він мав добрі зв'язки з різними людьми і, як хтось був потребі, радо спішив із поміччю. Навіть я раз з того скористав. У 1946 р. не можна було ніяк купити нового автомобіля. Я попросив Петра, з яким я приятелював і він дістав мені нового автомобіля прямо з фабрики за 1,200 дол. Правда, я мусів троха ждати на нього, але Петро таки автомобіля дістав.

Петро мав сина й дочку. Син Валтер фармує дальше на батьковій фармі, а дочка вчителює. Сам Петро помер на пістряка (рака) в молодому віці. Його поховали із Юнайтед Чирч, куди належала його дружина та її родина на цвинтарі в Бон Аккорд, де поховані і його оба брати. Я був теж і на його похороні з родиною. Його дружина, вже старенька живе недалеко мене. Я деколи її відвідую й ми переважно говоримо про її померщого чоловіка.

Треба ще подати, що Петро спровадив 1925 р. свою сестру Домку Ковальчук. Вона була самітня й вже немолода. Вона залишилася самітною й тепер має вже понад 80 років. Петро завжди допомагав сестрі, навіть, як купив дві хаті поруч себе, бо одну піднаймав, а другу дав сестрі, яка й досі в тій хаті живе. Перед смертю доручив своїй жінці, щоб Домці помагала. Але Домка має свою пенсію, а до того має заощаджені гроші, які колись заробила, й не потребує ніякої помочі від п-і Ковальської. Домка дуже важко пережила смерть свого брата Петра й довго по нім плакала й сумувала, а тепер щодня молиться за його душу. Замітне, що одинока Домка не змінила свого прізвища. Залишилася Ковальчук, як називалася й у своєму рідному селі.

Так в коротці виглядає історія Ковальчуків-Ковальських. Здається мені, що таких наших поселенців було й більше. Вони змінили своє ім'я, бо вважали, що нове для них краще. Хоч було досить свідомі, з їхніх родин наша спільнота не має більшої користи. Вони поволі зовсім розплинуться в канадському морі...

НАЙКРАЩИЙ ПОДАРУНОК
для ваших дітей у юнацькому віці це передплата за цікавий, гарний, ілюстрований місячник
ЮНАК
YUNAK Magazine
2199 Bloor St., West, Apt. 13
Toronto 9, Ont., Canada

Що спричинює те, що СІҐРАМ п'ять зірок продається краще, ніж усі інші роди віскі в Канаді?
ВАШ ДОБРИЙ СМАК!
Це легко зрозуміти чому. Прекрасна якість. Приємна на смак, приємна на око, безперечно найкраща якість. До того йде ім'я і якість Сіграму. Доказ? Це також легко.
ПРИЄМНА ВІСКІ!
Seagram's FIVE STAR CANADIAN RYE WHISKY